Poštnina plačana v gotovini Leto X. št. 36 Ljubljana torek 12. februarja 1929 Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica 5 Telefon št 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Telef. št. 440
Celje: Kocenova ulica 2. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu —

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54 Telefon št 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4 Telefon št 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta 13 Telefon št 455
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2 Telefon št 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št 11.842, Praha číslo 78.180; Wien Nr 105.241.

Ljubljana, 11. februarja.

Že dolgo je revizija ustave na Poljskem program domala vseh političnih strank. Dosedanja ustava se je slabo obnesla, večina strank in politikov je mnenja, da zato ker daje eksekutivni oblasti premalo moči. Zavest, da je revizija ustave potrebna je tedaj izraz nezadovoljstva z delom parlamenta. Demokratizem je tudi na Poljskem lahko se reče, preveelik; tako vsaj izhaja iz naziranja revizijonistov, ki se opirajo na slabe izkušnje z mladim poljskim parlamentarizmom. Kritiki političnega življenja in razvoja na Poljskem trdijo, da je parlament delal silno počasi, da mu razrvane politične razmere sploh niso dale prit do konstruktivnega dela. Vzrok nedelavnosti pa je predvsem v veliki politični razcepljivosti in v strastni borbi med političnimi strankami, ki so spričo prevladovanja partizanskih interesov pozabljale na interese celote, države.

Odpor proti nedelavnosti parlamenta in izrodkom partizanstva si je poiskal izraza ravno v puču maršala Pilsudskega, ki je z vojaškimi silami razgnal parlamentarno vlado in ustanovil svoj režim. Režim Pilsudskega je posebna zmes diktature in formalne ustavnosti. Stara ustava se ni ukinila niti spremenila, celo sejm se ni predčasno razpustil, ali kljub vsemu je vladal maršal po svoji volji in komaj v malenkostih mu je mogla opozicija nagajati, da je razpolagala z večino v starem sejmu in razpolaga z večino tudi v novem parlamentu. Pilsudski je zbral na svoji strani sicer tretjino sejmskih poslancev, kar je sicer impozantno število, ali vendar premajhno za očuvanje parlamentarnih form novega režima.

Ves politični razvoj od majskega puča dalje gre v znamenju provizorija. Nasprotniki Pilsudskega so popuščali, da ne bi gnali notranje situacije na ostrino, vse pa je pričakovalo končne rešitve političnih problemov od projektirane revizije ustave, ki naj prinese definitivno solucijo.

In ta odločilna faza je pričela sedaj. Vladni blok je objavil v svojih organih projekt za revizijo ustave in ga predložil tudi sejmu. Usoda evizijskega načrta pomeni hkrati kažipot za nadaljnji razvoj poljske notranje politike.

V skladu z vsemi revizijonističnimi stremljenji pomeni revizijski predlog načrt izdatne omejitve eksekutivne oblasti in hkrati večjo stabilnost. Predsednik republike naj se v bodoče voli s splošnimi volitvami. Toda število kandidatov se temeljito omeji. Volilci bi imeli izbirati samo med dvema kandidatoma. Eden od njih pa je vsakokratni dotedanji predsednik republike, drugega pa postavi večina sejma in senata, ki v ta namen zasedata skupaj. Ako izbereta sejm in senat za kandidata dotedanjega predsednika, odpade volitve. Oblast predsednikova se izdatno poveča: za večino aktov predsednika ni treba sopodpisa vlade. Vrsto najvišjih državnih ukrepov more izvršiti državni predsednik na svojo odgovornost. Sicer pa je vlada odgovorna državnemu predsedniku in sejmu.

Vladni revizijski načrt se tiče tudi sestave sejma in senata. Volilna pravica za sejm ostane splošna, enaka, direktna in tajna, toda za aktivno volilno pravico se zviša starostna meja na 24 let. Imuniteta poslancev pa se izdatno omeji. Senat, ki se doslej voli s splošnimi volitvami, postane po novem ustavnem načrtu v večji meri odvisen od izvršilne oblasti, zakaj tretjino njegovih članov bi predsednik republike kratkomalo imenoval.

To so poglavitne točke revizijskega ustavnega načrta, ki se tičejo najvišjih državnih organov. Projekt pa vsebuje še dolgo vrsto drugih določb, tako da bi se v celem spremenilo 70 členov dosedanje ustave.

Na Poljskem pričenja tedaj odločilna era borbe za novo ustavo. Že v prihodnjih dneh se bo pokazalo, kako mislijo opozicionalne stranke o vladnem načrtu in s tem se bo videlo, na kak odpor, odnosno na kakšne spreminjevalne predloge bo zadel ta projekt, ki izraža v bistvu naziranje maršala Pilsudskega.

Bolgarsko-madžarska prijateljska pogodba

Sofija, 11. febr. g. «Zora» poroča, da se vršijo med madžarsko in bolgarsko vlado pogajanja za sklenitev prijateljske pogodbe. Madžarska vlada je predložila bolgarski vladi osnutek za zaključitev arbitražne pogodbe v smislu načel Društva narodov. O tem osnutku se trenutno posvetuje posebna komisija bolgarskega zunanjega ministrstva.

Občinske volitve v Bolgariji

Sofija, 11. febr. p. Včeraj so se vršile po vsej Bolgariji, razen v Sofiji, občinske volitve. Po dosedaj znanih rezultatih, je dobila vlada povsod veliko večino. V Sofiji sami so bili mandati sedanje občinske uprave podaljšani do meseca maja, ko se bodo naknadno vršile tudi tam nove občinske volitve. Včerajšnje volitve so potekle v splošnem mirno in brez incidentov.

„Città del Vaticano" — ustanovljena

Včeraj sta Mussolini in Gaspari podpisala v lateranski palači spravno pogodbo med Italijo in Vatikanom. — Meje nove papeške države — Fašistične manifestacije za papeža — Kardinal Gaspari bo odstopil

Rim, 11. februarja s. **Danes opoldne je bila v zgodovinski lateranski palači na svečan način podpisana pogodba o spravi in sporazumu med Vatikanom in Italijo. Zgodovinskemu dogodku so prisostvovali najodličnejši zastopniki obeh pogodbenikov. Vatikan je zastopal državni tajnik kardinal Gasparri, Italijo pa ministrski predsednik Mussolini. Najprvo je bila podpisana spravna pogodba, ki ureja tkzv. »rimsko vprašanje« in ga »odstavlja za vse večne čase z dnevnega reda«, nato pa še konkordat med Vatikanom in Italijo, ki ureja položaj katoliške cerkve v Italiji. Vsebina obeh pogodb bo šele jutri objavljena v vatikanskem in italijanskem uradnem listu.**

O ceremonijah povodom podpisa doznavamo naslednje podrobnosti:

Rim, 11. februarja s. Spravna pogodba med Vatikanom in italijansko vlado je bila podpisana danes opoldne v lateranski palači. Pred mogočno palačo se je

že v zgodnjih jutranjih urah

nabrala precejšnja množica občinstva, med katerimi so bili posebno številno zastopani novinarji, kincoperaterji in fotografi. Okoli pol 11. so se pričele v cerkvi in palači priprave za svečani akt. Verniki, ki so bili v cerkvi, so morali cerkev zapustiti, nakar so cerkev in

palačo od znotraj zaprli.

Odprta so ostala samo majhna vratca, kjer so prihajali in odhajali prelatje in drugi funkcijonarji. Ob 11 sta se pripeljala pred palačo dva avtomobila s pooblaščenci Vatikana. Državni tajnik Gaspari je imel pred odhodom v lateransko palačo še dolg razgovor s papežem. Papež sam je preteklo noč prebil več ur v molitvi. Ob 6. zjutraj je odšel v kapelo, pozneje pa v svoje prostore, kjer je imel s pooblaščenci zadnje razgovore glede pogodbe. Predno sta državni tajnik Gaspari in msgr. Borgoncini, tajnik za zunanje zadeve odšla od papeža, sta ga je ta podelil apostolski blagoslov. Ob 11.40 je prispel na lateransko dvorišče

ministrski predsednik Mussolini v spremstvu pravosodnega ministra Rocca in državnega podtajnika za zunanje zadeve

in tajnika ministrskega predsedstva, kjer so jih sprejeli številni visoki prelatje. Obe delegaciji sta takoj odšli v dvorano ter zasedli prostore za mizo. Odvetnik Pacelli je kot zastopnik Vatikana prečital vsebino spravne pogodbe in konkordata za ureditev verskih vprašanj. Nato sta

Mussolini in Gaspari podpisala obe listini.

Mussolini je podpisal z zlatim peresom, ki mu ga je poklonilo rimsko mesto. Pero nosi papeški grb. Kardinal Gaspari se je poslužil pri podpisu zlatega peresa s savojskim grbom. Po ceremoniji podpisa, ki je trajala le par trenutkov, so zastopniki Italije in «Città del Vaticano», kakor se uradno imenuje nova papežka država, zapustili lateransko palačo, pri čemer jim je zbarana množica priredila

burne ovacije.

Tekom jutrišnjega dneva bo zunanji urad izdal komunike, ki bo vseboval najvažnejše točke zaključene pogodbe.

Današnja

posebna izdaja vatikanskega glasila

»Osservatore Romano« objavlja uvodnik izpod peresa glavnega urednika grofa Torrela, ki opisuje razvoj pogajanj do zaključitve pogodbe. Iz teh uradnih podatkov izhaja, da je pred nekako dvema letoma izrazil ministrski predsednik željo po rešitvi rimskega spora, ki obstoja že od leta 1870. Papež Pij XI. se je posvetoval zaradi tega s kardinali, ki so bili soglasno za to, da se čimprej uvedejo pogajanja. Papež je nato otvoril

privatne razgovore,

pri čemer pa je takoj povdaril, da je treba obenem z rešitvijo rimskega vprašanja skleniti tudi konkordat. Torre poroča dalje, da se je o tem zapletenem problemu razpravljalo

v nič manj kot dvesto razgovorih.

Do zaželjene rešitve je prišlo na naslednji podlagi:

Likvidacija rimskega vprašanja

Italijanska država podpiše pogodbo, ki razveljavlja garancijski zakon in priznava načelo popolne suverenitete in jurisdikcije papeža nad določenim ozemljem «Città del Vaticano». Italijanska država daje Vatikanu tudi odškodnino za stare papeške province in za izgubljena cerkvena posestva ter sklene korkordat, ki ureja odnošaje med državo in cerkvijo v Italiji. Vatikan priznava

rimsko vprašanje za končnoveljavno rešeno

ter priznava razen tega italijansko državo v sedanji obliki in s sedanjo ustavo.

Končno naglaša grof Torre, da je neodvisno ozemlje, ki je bilo priznano Vatikanu **popolnoma zadostno za misijo cerkve** in da tudi za izvajanje suverenitete ni potrebno večje ozemlje, zaradi česar se je Vatikan tudi **odpovedal znamenitemu koridorju do morja.**

Obseg nove cerkvene države

bo približno naslednji: **Trg sv. Petra s stebrišči bo pripadal papeškemu ozemlju, pri čemer pa je bilo določeno, da je smatrati ta trg in cerkev sv. Petra za skupno posest. Bazilika sv. Petra se ne sme zapreti. Trg poteka nato ob zunanjem robu stebrišča do Porte del Cavalleggeri. Od Porte del Cavalleggeri dalje omejuje trg zid, ki obdaja vatikanske griče. Meja gre nato v velikem loku in obkroža vsa poslopja in vrtove Vatikana ter sledi nato ob dolini del Inferno, ki ne bo pripala papežu. Meja zavije nato od Vatikana na višino Piazze del Risorgimento, pri čemer priključuje papeški državi sporedno s Porto Angelico pas ozemlja, na katerem se nahaja tudi takozvana «Fonderia». V papeški državi bo ležalo torej poslopje S. Ufficio bolnica Santa Marta z vsemi cestami in okoliškimi trgi ter Campo Santo Teutonico. V vatikansko posest pride tudi kompleks lateranskih poslopij in nekaj vil, ki so v okolici Rima last Vatikana, med njimi grad Castel Gandolfo. Vsa ta posestva bodo uživala pravice eksteritorijalnosti.**

Čestitke in manifestacije

V popoldanskih urah je prispela v tajništvo Vatikana pozdravna čestitka francoskega zunanjega ministra Brianda. V dobro informiranih krogih zatrjujejo, da je bil v Milanu sestavljen odbor, ki bo podaril papežu poseben vlak. Ob priliki jutrišnjih jubilejnih svečanosti papeža bo

velik manifestacijski obhod

rimske fašistične zveze, ki bo priredila pred Vatikanom in italijanskim zunanjim uradom manifestacije papežu in Mussoliniju.

Madžarski primas naslednik Gasparija?

Budimpešta, 11. febr. s. Včeraj je daroval madžarski primas Szeredy svečano službo božjo za zopetno ustanovitev cerkvene države. V prihodnjih dnevih bo Szeredy odpotoval v Rim na kongres cerkvenih knezov. Po nepotrjenih govoricah bo baje imenovan primas Szeredy po demisiji kardinala Gasparia za vatikanskega državnega tajnika. Državni tajnik Gaspari je takoj po podpisu spravne pogodbe obolel in odšel z vročico 38. stopinj v posteljo.

Knez Ivan II. Liechtenstein umrl

Najstarejši vladajoči knez je doživel lepo starost 89 let — Njegova veleposestva so bila znatno večja nego njegova kneževina

Vaduz, 11. februarja g. Vladajoči knez Ivan II. Liechtensteinski je danes ob pol 6. zvečer na svojem gradu v Feldsbergu umrl. Dosegel je visoko starost 89 let.

*

Pokojni knez Ivan II. je bil rojen leta 1840. na Moravskem. Liechtensteinska vladarska hiša izvira iz starih moravskih rodov. Pokojni knez je prevzel vlado dne 12. novembra 1858. po svojem očetu knezu Aloizu. Vladal je več kot 70 let in štejе med najstarejše vladarje na svetu. Kneževina Liechtenstein je dobila leta 1921. novo ustavo ter prekinila stare državno-pravne odnošaje z Avstrijo. Pozneje je uvela švicarsko valuto, lastno pošto in carine, vendar se monarhistična ustava države ni izpremenila. Knez Ivan II. je občajno preživel le malo časa v svoji prestolnici v Vaduzu, temveč je živel večinoma na gradu Feldsberg na Nižje Avstrijskem ali pa na Dunaju. Umrli knez je imel velikanska veleposestva v bivši Avstriji, ki so znatno presegala obseg njegove vladavine. Imetje kneza Liechtensteina se je po vojni precej zmanjšalo, ker je v različnih nasledstvenih državah prišlo pod udar agrarne reforme. Vendar je bil pokojnik kljub temu še neizmerno bogat.

Na Dunaju živi tudi prestolonaslednik Franc. Tudi njegovi sestri sta še živi: ena biva na Dunaju, druga pa v Monakovem.

Projekt zakona za zaščito vlagateljev

Zaščita malih vlagateljev pred bančnimi polomi je postala mednaroden problem — Zbiranje vlog pri naših izseljencih.

Beograd, 11. febr. č. Vlada pripravlja zakon o zaščiti vlagateljev. Ta zakon je pri nas zlasti potreben po bančnih polomih, pri katerih so trpeli največ mali vlagatelji. Povodom velikih polomov bank v Italiji, Franciji, Ameriki, Češkoslovaški, Nemčiji pa tudi na Japonskem, kjer so se dogodili največji bančni polomi, se to vprašanje v vseh teh državah tretira z največjo energijo ter se skušajo prepečiti z vsemi sredstvi katastrofalne posledice za male hranilce, ki so z zaupanjem vlagali denar v javne ustanove, kakršne so banke. Vlada zasleduje tendenco, da bi se omogočila čim večja koncentracija denarnih sredstev v bankah, ustvaril čim večji domači kapital ter omogočilo lahko kreditiranje vsake koristne inicijative.

V vrsto ukrepov za čim večje olajšanje finančnega trgovanja in za usposobljenje našega denarnega prometa spada tudi zbiranje vlog pri naših izseljencih. Tu je treba zlasti upoštevati slučaje propada vlog izseljencev pri polomih naših denarnih zavodov. Zato se vlada trudi, da bi se ustvarila večja varnost denarja naših izseljencev in pridobilo tako zopet njihovo zaupanje ter prišel njihov težko prisluženi denar v varne roke. Najprej se je mislilo, naj bi sama Narodna banka dobila tozadevno pooblastilo, toda Narodna banka ni izvršila potrebne organizacije v to svrho. Nato je hotela država poveriti ta posel Državni hipotekarni banki, **sedaj pa se je vlada odločila, da izvede to delo potom Poštne hranilnice.** Ministrski svet je tudi že odobril pravilnik v to svrho, ki je bil že predložen finančnemu odboru bivše Narodne skupščine. Z izpremembo položaja v državi je začasno zastala tudi ta zadeva. Po načrtu vlade ima Poštna hranilnica dobiti pooblastilo, po katerem bo lahko sprejemala iz izseljeniških krajev vloge namesto samo do 50.000 Din do 250.000 Din in to po obrestni meri 6 odstotkov. Sedanja nova izprememba zakona o Poštni hranilnici določa že širšo reformo. Čim se vrne iz Pariza minister trgovine dr. Mažuranić, se bo pristopilo k definitivni rešitvi tega vprašanja.

Pospešenje pogajanj z Grčijo

Povoljni uspehi dosedanjih razgovorov — Grški poslanik poklican v Atene

Beograd, 11. februarja. p. Najaktualnejše vprašanje, o katerem se trenutno bavi zunanje ministrstvo, je ureditev naših odnošajev z Grčijo. Razgovori, ki se vrše med Beogradom in Atenami, so na najboljši poti in na obeh straneh obstoja upanje, da bo v najkrajšem času prišlo do povoljnega sporazuma o vseh doslej še ne rešenih vprašanjih. Grški poslanik v Beogradu g. Polihroniades, ki je imel zadnje dni več sestankov z zunanjim ministrom, potuje jutri na poziv grške vlade v Atene, kjer bo poročal o poteku svojih razgovorov ter dobil nadaljnje instrukcije. V krogih zunanjega ministrstva so uverjeni, da bodo kmalu rešena vsa še neurejena vprašanja, ki so doslej ovirala sklenitev prijateljskega pakta.

Ureditev mejnega prometa z Bolgarijo

Priprave v Beogradu in Sofiji — Konferenca v zunanjem ministrstvu — Rezerviranost v Bolgariji

Beograd, 11. februarja. č. Danes se je vršila v zunanjem ministrstvu konferenca, na kateri so razpravljali o potrebnih ukrepih povodom otvoritve meje napram Bolgarski. Konference so se udeležili ministri Nikola Uzunović, dr. Kumanudi in Savković ter pomočnik notranjega ministra Žika Lazić. Določili se bodo eksperti, ki se bodo pogajali z bolgarskimi delegati zaradi ureditve prometa na meji, zlasti prometa dvolastnikov, in zaradi ureditve splošnih obmejnih odnošajev med nami in Bolgarsko, da bi v bodoče ne prihajalo več na bolgarski meji do sponadov in do nesporazuma. Pogajanja se bodo vršila v Pirotu.

Sofija, 11. februarja. g. V presojanju otvoritve jugoslovenske meje napram Bolgariji se je mnenje v zadnjih dnevih preobrnilo. Splošno se povdarja, da je s tem ukrepom rešen le eden izmed mnogih bolgarsko-jugoslovenskih problemov. Zunanji minister Burov se je v soboto po daljšem govoru v Plevni bavil z reparacijskim problemom in manjšinskimi vprašanji ne da bi se bil pri tem dotaknil otvoritve jugoslovenske meje. V urdanih krogih naglašajo, da Jugoslavija ni storila tega koraka na ljubo Bolgariji, temveč posredovalcem na ljubo. Koncem tega meseca se bo sestala mešana obemina komisija, ki bo določila one obmejne točke, ki jih bo mogoče uporabljati za prestop. One osebe, ki imajo na obeh straneh meje posestva, bodo lahko prekoračile mejo pri najbližjih stražnicah, dočim bo prestop meje za ostale dovoljen le na določenih točkah.

Ostre odredbe glede učiteljskih dopustov

Prekoračenje v zakonu določenega roka za nastop službe se mora kaznovati s takojšnjim odpustom iz službe

Beograd, 11. februarja. r. Minister prosvete je izdal prosvetnim oddelkom to-le naredbo:

Niso redki primeri, da se posamezni učitelji in učiteljice po odobrenem dopustu ali bolezenski odsotnosti kakor tudi po šolskih počitnicah in po premestitvah iz mesta v mesta ne javljajo v službo pravočasno in da so celo 10 dni z nastopom službe v zamudi. (Člen 133., točka 7. zakona o uradnikih.) Drugod, kjer velja zakon o ljudskih šolah od 19. aprila, so v zastanku do 7 dni (čl. 6 zakona od 15. januarja 1929 o izpremembah in dopolnitvah zakona od 19. aprila 1924) Kljub temu se ne izvajajo odredbe čl. 133 zakona o uradnikih in čl. 6. zakona od 15. januarja 1929. Vrhu tega nekateri učitelji izostajajo brez zadostnega opravičila po več dni iz službe. Nadzorne oblasti (upravitelji, šolski nadzorniki in prosvetni inšpektorji) ne stavljajo potrebnih predlogov za izvajanje čl. 133. zakona o uradnikih in čl. 6. zakona od 15. januarja 1929, bodisi iz malomarnosti ali iz drugih ozirov, ali pa zato, ker je učitelj po zakonskem roku vendarle prišel v službo. Tako postopanje je nezakonito in kaznjivo. Zato odrejam:

1.) Ako se učitelj ne javi v službo 10 dni, oziroma 8 dni, kakor je pravilno, ali pa na službenem mestu brez zadostnega opravičila izostane od službe štiri dni, so višje oblasti (upravitelj, šolski nadzornik) dolžne, da prvi dan po poteku zakonskega roka nujno obvestijo prosvetni oddelek o tem. Prosvetni oddelki pa morajo takoj staviti predlog ministrstvu prosvete za prestanek službe po členu 133. zakona o uradnikih ali členu 6. zakona od 15. januarja 1929.

2.) Predlog je treba staviti tudi v primeru da se učitelj ali učiteljica javi na službo po določenem roku, ker s tem ni preprečena uporaba čl. 133. zakona o uradnikih in čl. 6. zakona od 15. januarja 1929.

3.) Višji organi, ki opuste predložiti poročilo in potreben predlog, se bodo smatrali, da so nesposobni za službo. Proti njim se bo najstrožje postopalo.

Novi pomočnik finančnega ministra

Beograd, 11. febr. p. Krali je danes podpisal ukaz, s katerim je stavljen na razpoloženje dosedanji pomočnik finančnega ministra Ješa Protić. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Fran Gospodnetić, profesor zagrebške univerze. Istočasno je bil upokojen načelnik katastrskega oddelka Milivoje Gjokić.

Proračunske razprave

Beograd, 11. februarja p. V finančnem ministrstvu so dokončali redakcijo proračuna ministrstva za vere. V definitivni sestavi znaša proračun tega resora 110 milijonov dinarjev. Danes popoldne se je pričela razprava o proračunu prometnega ministrstva. Posvetovanja se je udeleževal tudi prometni minister dr. Korošec s svojimi referenti. V proračunu bodo izvedene večje zpremembe. Ker je proračun prometnega ministrstva zelo obsežen, bo trajala razprava več dni. Celotni proračun še ne bo tako kmalu redigiran.

Izenačenje koledarja

Beograd, 11. febr. č. Danes je minister ver dr. Alaupović sprejel cetinjskega vladiko Dožića, strokovnjaka pravoslavne cerkve za ureditev in izenačenje koledarja. Biskup Dožić se je l. 1922 udeležil vaseljenskega sabora, na katerem so razpravljali o tem vprašanju in na katerem je bil sprejet njegov predlog za izenačenje koledarja. Vlada hoče izenačiti koledar tako, da bi že leos praznovali skupaj katoliške in pravoslavne velikonočne praznike. Vladika Dožić ima nalogo, pripraviti vse za izenačenje obeh koledarjev.

Trgovinski minister na povratku

Beograd, 11. februarja. p. Po vesteh iz Pariza, je minister trgovine dr. Mažuranić danes opoldne odpotoval iz Pariza v Beograd, kjer pričakujejo njegov prihod za jutri popoldne.

Sibirija v srednji Evropi

Najostrejša zima zadnjih desetletij

Katastrofalna situacija v Srbiji – Prekinjen železniški promet – Pokvarjene telefonske zveze – Rekorden mraz na Češkem in v Rumuniji

Beograd, 11. februarja. p. Beograd je imel danes najnižjo temperaturo tekom zadnjih desetletij. Od včeraj zjutraj je temperatura neprestano padala, **tako da je dosegla davi 30 stopinj pod ničlo.** Mesto je bilo ves dan kakor izumrlo. Mraz je bil tako silen, da je **več železničarjev, policistov in nočnih čuvajev dobilo v nočni službi tako hude ozebline, da so jih morali prepeljati v bolnico. Danes neprestano sneži.** Zvečer je začela pihati ledeno mrzla košava (vzhodni veter).

O še hujšem mrazu prihajajo vesti iz Južne Srbije, kjer je **temperatura dosegla ponekod celo 35 stopinj pod ničlo. Iz Valjeva poročajo, da je zmrznilo več ljudi, ki so v snežnem zametu zgrešili pot in ostali na prostem.** V vsej Srbiji ter v večjem delu Bosne in Hercegovine znova sneži, tako da je komaj obnovljeni promet zopet resno ogrožen. Na progah med Nišem in Caribrodom ter Nišem in Skopljem so morali promet opoldne docela ustaviti.

Vsi vlaki prihajajo v Beograd z velikanskimi zamudami. **Današnji zagrebški brzovlak, ki bi moral po voznem redu prispeti v Beograd že zjutraj ob 8., je prišel šele popoldne ob 5.** Pri Batajnici je na poledeneli progi skočil iz tira pomožni vlak, ki je bil poslan z delavci na progo, da jo očisti. Sava in Dunav sta docela zamrznila. Med Beogradom in Zemunom se vrši po 60 cm debelem ledu promet z vozovi in avtomobili.

Zaradi strahovitega mrazu je prosvetni minister odredil, da se **v Beogradu za dobo sedmih dni ukine pouk na vseh šolah.**

V Sremu divja strahovita burja, ki povzroča velikanske snežne zamete. Telefonske zveze med Beogradom in Sremom so večinoma prekinjene. **Pokvarjena je tudi telefonska proga Beograd-Ljubljana,** tako da so mogoči razgovori le s posredovanjem drugih prog. Ravno tako je prekinjena zveza z Dalmacijo in Bosansko Krajino, del južne Srbije pa je docela odrezan od ostale države.

Tudi iz Rumunije in iz Bolgarije prihajajo vesti o strahovitem mrazu. **V Rumuniji je ustavljen skoraj ves železniški promet. Temperatura je padla na 35 stopinj pod ničlo.** Tudi Bolgarija ima izredno ostro zimo. V Sofiji je kazal toplomer opoldne 21 stopinj pod ničlo. V Besarabiji je napočila prav sibirska zima. Po še nepotrjenih vesteh je padla temperaura v tamošnjih krajih celo nad 40 stopinj pod ničlo.

Beograjska meteorološka postaja je izdala o opoldanski temperaturi sledeče poročilo: Beograd 26, Petrovaradin 26, Zagreb 20, Sarajevo 14, Veliko Gradište 31, Banja Koviljača 25, Niš 21, Kos. Mitrovica 18, Ljubljana 20, Skoplje 19, Split 1 stopinja pod ničlo. Pač pa izkazuje Kotor plus 5 stopinj.

Katastrofalna zima na Češkem

Praga, 11. februarja, sh. Včeraj in danes je nastopila na Češkoslovaškem zima, kakršne ne pomnijo že od leta 1775. **V nekaterih krajih, posebno na jugu in zapadu države je padel termometer na 40 stopinj pod ničlo. V Pragi sami je bilo včeraj in danes opoldne —26, zvečer in zjutraj pa 31 stopinj pod ničlo. Položaj na železnicah je katastrofalen. Vsi vlaki, posebno na Slovaškem, imajo velike zamude. Voda zamrzuje v strojih in bilo je že več primerov, da so popokali kotli.** Železniško ministrstvo je moralo popolnoma ustaviti promet na manjših progah. V Pragi je veliko pomanjkanje premoga in deloma že tudi nekaterih vrst živil.

Situacija v Avstriji

Dunaj 11. februarja s. Zaradi novega hudega mraza se je led na Dunavu zopet povečal. Ledeni jez je dosegel že Höflein zapadno od Dunaja in bo jutri zjutraj, ako mraz ne popusti, prispel do Tulna. Južno od Dunaja je Dunav pokrit z ledom. V Avstriji je tekom dneva vladal mraz med —17 do —33 stopinjami. V Inomostu je bilo —18, v Solnogradu —24, v Admontu —33, na Dunaju pa od —22 do —27 stopinj mraza.

Zimske nadloge v Nemčiji

Berlin, 11. februarja. (be.) V vsej Nemčiji vlada naarvnost sibirska zima. Meteorološki krogi pravijo, da je zima dosegla višek in da bo začelo snežiti. Kakor poročajo od vseh strani, ima zima naravnost katastrofalne posledice za promet in industrijo. V Vratislavi se je razpočil v vsej dolžini veliki Viljemov most. Viljemov prekop je za promet zaprt. Berlinske ulice so kakor da bi izumrle.

Berlin, 11. februarja. Danes je zdravniško društvo z razglasom pozvalo vse osebe, ki so slabokrvne ali v visoki starosti, naj v tem silnem mrazu ne zapuščajo svojih domov. Razen tega naj se hranijo v tem času z močno zabeljeno, mesno in mastno hrano, ki daje organizmu dovolj toplote. Zdravniki priporočajo vsemu prebivalstvu, da si pri izhodu zavaruje uhlje, ki radi zmrznejo, ne da bi se človek zavedal tega. **Posledice mraza so se danes pokazale na ulicah, kjer je moralo 147 oseb iskati zdravniške pomoči pri zdravniških postajah zavoljo zmrzlih obljev, nosov, rok in nog.**

Iz Dessana poročajo, da je zemlja tako silno zmrznila, **da morajo grobokopi uporabljati dinamit, ko kopljejo jame na mestnem pokopališču.**

Položaj na Madžarskem

Budimpešta, 11 febr. s. Po vsej državi je padla temperatura pod 20 stopinj. V gorah okoli Pešte je celo 30 stopinj mraza. V notranjosti mesta je kazal toplomer davi 28 stopinj pod ničlo. Mraz povzroča velike prometne ovire.

V Jugoslaviji popijemo skoraj za osem milijard alkohola na leto

Dr. Popović je izračunal, da produciramo in potrošimo v naši državi alkoholnih pijač za 7,8 milijarde dinarjev

Beograd 11. februarja r. Znani pobornik protialkoholnega pokreta v naši državi dr. Miloš Popović, navaja tele podatke o potrošnji alkoholnih pijač v naši državi.

Po podatkih, ki smo jih sestavili na podlagi statistik v ministrstvih poljedelstva in financ, znaša povprečna leta proizvodnja in potrošnja vina v Jugoslaviji 3.590.000 hl. Posamezne pokrajine participirajo na tem v sledečem iznosu: Hrvatska in Slavonija 993.000 hl, Vojvodina 692.000 hl, Srbija z Južno Srbijo 770.000 hl, Dalmacija 457.000 hl, Slovenija 565.000, Bosna in Hercegovina 103.000, Črna gora 5.000 hl. Proizvodnja vina v steklenicah znaša letno 293.000 steklenic.

Letna proizvodnja piva v 38 pivovarnah znaša okrog 1.000.000 hl.

Proizvodnja žganja kaže naslednjo sliko: v vsej državi je približno 100.000 kotlov za žganje kuho. Na Hrvatskem proizvajajo letno 170.000 hl žganja, v Bosni in Hercegovini 87.000, v Dalmaciji 3.000, v Sloveniji 30.000, v Vojvodini 23.000, v Srbiji 326.000, skupno 612.000 hl. Vrhu tega je še 7 industrijskih in 75 poljedelskih tovarn, ki proizvajajo skupno 370.000 hl čistega alkohola.

Skupno se v naši državi popije letno: vina 3.580.000 hl, piva 1 milijon hl, vina v steklenicah 2.000 hl, žganja 612.000 hl, likerjev 402.000 hl.

Ako vse te količine preračunamo v dinarsko vrednost in ako računamo povprečno liter vina po 10 Din, liter piva po 10 Din, liter žganja po 20 Din, liter likerjev in finih vin po 50 Din, dobimo, da izdamo: Za vino 3.580 milijonov Din, za pivo 1000 milijonov Din, za žganje 1.222 milijonov Din, za likerje 2.000 milijonov Din, za fino vino in šampanjec 10 milijonov Din, skupno 7.812 milijonov dinarjev. Z vsemi socialnimi in zdravstvenimi posledicami pa te številke narastejo najmanj na 15 do 20 milijard letno.

Invalidi in redukcije

Beograd, 11. februarja. n. Predsednik vlade, general Peter Živković je izdal glede redukcije uradništva to-le interno naredbo:

«V državni in samoupravni službi je zaposleno znatno število vojnih invalidov iz zadnjih vojn za osvobojenje in ujedinjenje. Oni, ki se vedejo v službi nemarno in brez vesti, ne morejo zahtevati, da ostanejo še dalje v državni službi. S pravico pa pričakujejo, da bodo obvarovani redukcije oni, ki so v vojnah trpeli in ki so se izkazali z zanesljivostjo in s sposobnostjo v službi. V podrejenih položajih državne službe se nahaja tudi večje število beguncev. Med temi so taki, ki so postali v prejšnjih vojnah nesposobni za več ali manj težko delo. Glede na ta izredno težak položaj tako vojnih invalidov kakor ruskih beguncev je predsednik vlade gosp. general Živković izvolil odrediti, naj se o priliki redukcije uradništva vojni invalidi, vojne sirote in ruski begunci, ki so sicer v vsakem pogledu zanesljivi in vestni, ne odpuščajo iz službe, temveč še nadalje v službi obdrže.

Čiščenje v komunistični stranki se nadaljuje

Kovno, 11. februarja (be.) Kakor poročajo, je sklenil osrednji odbor komunistične stranke prepeljati Radeka in Rakovskega iz Sibirije v Suhum v Kavkazu, in sicer baje iz zdravstvenih razlogov.

Ruski tisk o podpisu protivojnega protokola

Moskva, 11. februarja d. Podpis Litvinovega protokola je napravil v tukajšnjih političnih krogih najboljši vtis. Časopisje poudarja, da je dosegla Rusija s podpisom tega akta veliko diplomatsko zmago in znatno utrdila svoje stališče na vzhodu. »Izvestija« pišejo, da pomeni Litvinovov protokol nov korak na poti k konsolidaciji evropskega miru. Ruska diplomacija se ne sme zadovoljiti s tem uspehom in mora nadaljevati z energičnim delom za resnično razorožitev. Dalje komentirajo »Izvestija« izjavo romunskega delegata Minoresca o pomenu protivojnega pakta za Romunijo in naglašajo, da po izjavi Litvinova protivojni protokol v ničemer ne tangira spora med Rusijo in Romunijo ter da so vse iluzije, katere je gojil v tem vprašanju romunski delegat Minorescu, brezpredmetne. Minorescu ni protestiral proti izjavi Litvinova in je s tem molče pristal na njo.

»Pravda« izjavlja, da ruska zunanja politika zasleduje praktične in realne cilje. S podpisom protivojnega pakta je veliko storjeno za konsolidacijo evropskega miru, ki je nemogoč brez sodelovanja ruske države. Rusija bo z vsemi silami delala za razorožitev, ki je edina garancija za ohranitev svetovnega miru.

Angleško-ruska borba v Afganistanu

Berlin, 9 februarja.

Poročila iz Afganistana vedno bolj potrjujejo domnevo, da so vsi nemiri in prekucije, ki se vrše sedaj na ozemlju med Kajberskimi prelazi in Heratom le repriza starih sporov med Londonom in Moskvo za posest Afganistana kot preddvorja Indije.

Angleži so posvetili vso pozornost osiguranju suhozemske poti od Sredozemskega morja do Indove delte, čim se je pokazalo, da je z modernimi prometnimi sredstvi mogoče priti v Indijo tudi preko Aziiskih puščav, po sledovih prastarih suhozemskih potov. Ko je Rusija s svojimi osvojitvami v sredniji Aziji prispela že prav na Pamir in jela trkati na vrata Indijskega cesarstva, so Angleži to nazlivost še pojačili. Po osvojitvi Pendžaba so zgradili strategične ceste proti Pešavarju in se utrdili na Kajberskih prelazih, odkoder so poskušali premaknati meje Indije na zapad preko Afganistana že leta 1839. Svobodoljubni in bojeviti Afganci pa so to prvo angleško ekspedicijo zmagovito odbili in nato s tiho podporo Rusije vzdržali štirideset let mirne, četudi mrzle odnošaje z Anglijo. Tudi druga angleška ekspedicija l. 1878 proti Kabulu in Kandaharju ni dosti dosegla.

Za Angleže so nastopili boljši časi ko so posegli v boj z zlatimi funti in vstoličili na afganistanski prestol emirja, ki so mu bili funti ljubši od rubljev. Tako so se do leta 1893 odnošaji v toliko zboljšali, da je bila sklenjena med Anglijo in Afganistanom razmejitvena pogodba.

Po tem aranžmanu so pristopili Angleži k direktnim razgovorom z Rusi o nadaljnji usodi Afganistana ter končno dosegli, da so l. 1907 priznali Rusi Afganistan kot angleško interesno sfero in prenehali s svojo protiangleško propagando. Mir, ki je sledil temu sporazumu, je bil nato nenadoma prekinjen l. 1914., ko so se med svetovno vojno dvignili na pobudo nemških agentov in s podporo Afgancev severozapadni indijski gorski rodovi. Vnel se je boj, ki je trajal do leta 1919 in vezal okoli 200.000 angleških vojakov.

Po porazu Nemčije je prevzela njie mesto Rusija in upoštevajoč strategičen položaj Afganistana napram Indiji, podprla z vsemi sredstvi borbo Afgancev za svobodo in samostojnost. Sklenila je z njimi l. 1918 prijateljsko pogodbo in pričela s premišljeno ekspanzijo od Merva preko Herata na Kandahar in po črti Buhara-Kelif-Kabul na Kajberške prelaze, pri čemer jo je tiho in izdatno podpiral z rusko pomočjo vpostavljeni krali Amanulah.

Ta tiha ruska penetracija v Afganistanu Angležem seveda ni bila prav nič všeč. Poznavajoč orientalsko mentaliteto Afgancev niso štedili z novci in skušali so parirati rdečo propagando z zlato protiakcijo, ki pa zopet ni uspela popolnoma zadovoljivo. Zato je nastopil s svojo misterjozno misijo polkovnik Lawrence, ki je znan kot eden najsposobnejših angleških agentov za ozemlje Prednje in Osrednje Azije. V kolikо je njegova misija uspela, se še ne da reči, gotovo pa je igrala pri organiziranju zadnjega upora proti Amanulahu veliko vlogo in da afganska vlada ni zastonj razpisala na njegovo glavo visoko nagrado.

Moskva kar nič ne taji svojih simpatij do Amanulaha in je že baje izročila samozvancu Habibulahu ultimat, v katerem zahteva odškodnino za vojni materijal, ki ga je sprejel Amanulah iz Rusije in takošnje prenehanje s plenjenjem državnega denarja.

Obenem se je napotil na poziv Amanulaha njegov najstarejši sin iz Pariza v Moskvo, kjer je prejel podrobne instrukcije in nato z letalom odletel v Afganistan.

Kako se bodo razvijali v bodoče dogodki v Afganistanu, je težko prorokovati. Gotovo pa je, da ne bo odločni Amanulah zlepa popustil in da se bo moral morda kmalu umakniti v senco angleških topov samozvanec Habibulah, ki sedaj izdaja izgonska povelja za ruske pilote, inženjerje in mehanike, ki so vstopili v službo za vlade Amanulaha.

Po vesteh iz ruskih virov prodira Amanulah z uspehom proti Kabulu, pri čemer ga podpira Ali Ahmed Kan, svak Amanulahov, dasi ga Angleži proglašajo za novega pretendenta. Grupacija sil bo do pomladi v glavnem zaključena in krali Amanulah, ki se trudi odrezati samozvanca od indijskih meja, ima mnogo izgledov na uspeh.

Včerajšnje avdijence

Beograd, 11. febr. p. Danes so bili v avdijenci na dvoru ministrski predsednik general Pera Živković, madridski poslanik in bivši minister dvora Dragutin Janković, minister za šume in rude Radivojević, načelnik generalnega štaba general Pešić, komandant beograjske garnizije general Milosavljević in policijski direktor Manojlo Lazarević. Novi dunajski poslanik Milojević je danes odpotoval na Dunaj, praški poslanik dr. Angjelinović pa potuje jutri v Pariz, kjer ostane do konca tega meseca, nakar bo nastopil svoje poslaniško mesto v Pragi.

Vprašanje beograjskega komisarijata

Beograd, 11. februarja. p. V zvezi s ponovnimi avdijencami znanega beograjskega industrijalca Miloša Savčića, ki je bil tekom zadnih dva dni dvakrat sprejet v avdijenci na dvoru, se širijo v tukajšnjih krogih vesti, da je gosp. Savčić najresnejši kandidat za občinskega komisarja v Beogradu. Iz vladnih krogov istočasno demantirajo vsako domnevo, da bi mogel biti imenovan za komisarja v Beogradu sedanji župan dr. Kumanudi, ki je obenem minister pošte in zastopnik zunanjega ministra, ker bi ne mogel istočasno opravljati vseh teh funkcij.

Konferenca o rentnem davku

Beograd, 11. februarja. r. Minister financ sklicuje širšo konferenco, ki bo razpravljala o vprašanju rentnega davka.

Na konferenco so povabljeni tudi zastopniki upravnega odbora Narodne banke. **Konferenca se vrši 21. februarja.**

Brzojavka UJNŽB prometnemu ministru

Oblastni odbor UJNŽB v Ljubljani je snoči odposlal na ministra prometa v Beogradu to-le brzojavko:

«Oblastna direkcija v Ljubljani pri izplačilu razlik ne upošteva 20% eksekutivne doklade, v smislu člena 26. ter 15% starosine doklade v smislu čl. 29. zakona o državnem prometnem osebju, kakor tudi ne stanarine činovnikov III. kategorije. Ker postopek direkcije ne soglaša z zakonskimi določbami in ker je osebje materijalno močno prizadeto, prosimo gosp. ministra tozadevne odpomoči. Ker stanuje veliko število uslužbencev ljubljanske direkcije zaradi splošne stanovanjske bede izven Ljubljane v oddaljenosti do 70 km, prosimo gosp. ministra, da blagovoli za ljubljansko direkcijo dovoliti tudi v bodoče nedeljeni delovni čas. — **Oblastni odbor UJNŽB, Ljubljana.**»

Sličice izpred sovjetskih sodišč

Komunizem, ki je bil nekdaj skoro veroizpoved ruskih mas, si mora danes s trudoma krčiti pot v ogromnih pasivnih masah ruskega kmeta. Pri tem pa je njegov uspeh v kričečem nesorazmerju z ogromnim naporom in uporabljenimi sredstvi. Po desetih letih svoje vlade sovjeti z resignacijo ugotavljajo da so v nekaterih panogah javnega dela poraženi, v drugih pa kljub vsemu prizadevanju in grandioznim načrtom ne dosegajo želenih uspehov.

Bolj ko vse vesti o razkolu v stranki, so značilni za današnje stanje dogodki, ponavljajoči se na vseh straneh ogromne države in dokazujoči, da ruski narod ni sprejel nove doktrine, marveč se njegovo življenje nadaljuje še vedno v starih izvoženih kolosekih. Večni nemiri in zlorabe pri vsakoletnem nakupovanju žita in s temi zvezani procesi in kazenske ekspedicije so v sovjetski državi skoro pravilo. Poleg tega pa pronicajo v javnost vesti o antisemitizmu, korupciji, porastu neresnosti in globokem srdu širokih mas do komunizma. Sovjetski časopisi obravnavajo te dni tri tipične procese, ki so po svojem značaju popolnoma identični s procesi carske dobe in pričajo, da novi sistem boleha na istih boleznih, ki so podrle romanovski imperij.

Sodišče v Umani se peča te dni s pojavom samozvanca Žmurčikova, ki se je ukrajinskim kmetom izdajal za velikega kneza Mihajla Aleksandroviča, brata zadnjega carja. Kmetje so trumoma sledili samozvancu, ki je nastopal pri cerkvenih slavnostih v hermelinovem plašču in z zlato krono na glavi. Žmurčikov je obetal ljudem boj proti boljševikom, zato pa so ga kmetje krmili in bogato zalagali z denarjem. Državna politična uprava (GPU), t. j. policijska oblast Sovjetske Unije, je šele po dolgem času in trudu uspela napraviti konec gibanju in se polastiti samozvanega velikega kneza. Na zatožni klopi ž njim sedi tudi 78 kmetov, predsednikov raznih selskih sovjetov, in listi se ne morejo dovolj načuditi, da je v prosvetljenem 20. stoletju mogoče kaj tako srednjeveškega.

Drugi neugodni pojav, ki se ponavlja z obupno monotonijo, so denarne malverzacije, ki jih zagrešijo v vseh državnih uradih sovjetski funkcijonarji, izbrani iz raznih strankarjev in polizobražencev. Sodišče v Smolensku je obravnavalo te dni veliko poneverbo državnega denarja, ki so jo izvajali sovjetski upravniki Vinogradov, Meljnikov in Dzjavoruk. Stvar je tem bolj zanimiva, ker je državi zvesti uradnik Ambrozius razkril te poneverbe že pred letom, pa je revizijska komisija našla vse v redu in Ambrozius je bil kazensko odstavljen s svojega mesta. Časopisi se zopet čudijo, kako pridejo na važna upravna mesta ljudje, ki ne poznajo niti najprimitivnejših pravil sovjetskega katekizma. Obtoženi so se pred sodiščem izkazali za take nevedneže, da so komaj vedeli, kdo je bil Ljenin.

Gotovo tudi ni brez zanimivosti vest moskovske «Pravde», ki poroča, da so zavedni komunisti v Belorusiji osnovali podporni fond za javne delavce, ki utrpe škodo na imetju in zdravju v borbi «s selsko temo in reakcijo». Poboji selskih sovjetskih činiteljev in posebno umori selskih dopisnikov raznih listov so namreč nekaj običajnega. Sodna kronika je polna takih dogodkov z vseh strani Rusije. «Pravda» navaja kot kurioznost opravičevanje kmetov: «Boljševiki so dobri ljudje, komunisti pa so razbojniki in katoržniki (kaznenci)».

Stalna sodna rubrika sovjetskih listov je posvečena tudi zločinom, ki nimajo protižidovsko obeležje. Sodišče v Minsku je obravnavalo pretekli teden primer take nestrpnosti. V sovjetski državni tovarni «Rdeči Oktober» so delavci Točilin, Gruždjov in Krasnjanski na vse mogoče načine pregnali neko 20letno Židovko Psovke, grožnje in tepež so bili delež nesrečne Židovke. Neko soboto pa so jo obtoženci ujeli na dvorišču ter jo oblivali z ledeno-mrzlo vodo, da je komaj ostala pri življenju. Obtoženi so se zagovarjali, da je vse delavstvo v tovarni proti Židom. «Dokler ne potolčemo vseh Židov, ne bo komunizma», je splošna sodba sovjetskih delavcev.

Časopisje posveča naštetim in drugim sličnim pojavom veliko pozornost in zahteva energičnejših ukrepov zoper te izrazite primere nekomunističnega pojmovanja «Bednota» ugotavlja, da je komunizem dospel do faze, ko ga trpinci kmetski in delavski odpor potiska v defenzivo, dočim «tema» prehaja v odkrito ofenzivo.

Rujavi premog za Ljubljano

Ljubljanska mestna plinarna sporoča, da bo dobila v kratkem več vagonov prvovrstnega rujavega premoga iz rudnika Peklenica. Premog bo oddajala plinarna po 50 Din za 100 kg v vsaki množini do 400 kg loco plinarna. Vodstvo plinarne upa, da bo lahko začelo z oddajo v četrtek, morda pa že celo poprej, ako se posreči premog dobiti že danes. Ako se to zgodi, bodo interesenti obveščeni v listih.

Interesantna in značilna polemika

Na vjest pod gornjim naslovom iznesenu u broju od 7. o. mj., u koliko se tiče stečajnine Slavenske banke, molim Vas, da prema zakonu o štampi u idućem broju donesete ovaj

ISPRAVAK.

Nije moja krivnja, da lica, odgovorna za slom Slavenske banke, nisu pozvana na odgovornost, već je nasuprot istina, da sam u koliko je u mojoj moći bilo, učinio sve, da to učinjeno bude.

Nije istina i odlučno prosvjedujem, da bi se likvidiranje preostale mase Slavenske banke vršilo škandaloznim načinom na račun prevarenih vjerovnika. —

Istina je nasuprot, da je meni zajedno sa vjerovničkim odborom uspjelo, da u ovako kratko vrijeme realiziramo najznatniji dio stečajne mase, tako da se već danas može računati sa posvemašnjom likvidacijom ovako glomaznog, kod nas još nezapamćenog stečaja. — Rad moj i vjerovničkog odbora stoji pod strogom kontrolom nadležnih sudskih vlasti, jer svaki zaključak naš biva prema propisima preopćen kr. sudbenom stolu kao stečajnom sudu, te se niti jedan ne provadja, dok ga sud na znanje ne primi. Uz to je svakom vjerovniku slobodno uvijek i u svako doba zatražiti i moliti točan uvid u poslovanje stečajne uprave.

Mora se znati, da su članovi vjerovničkog odbora povjerenici vjerovnika i tim već kao takovi su zvani i dužni, da sve čine samo u interesu stečajne mase, a tim i vjerovnika.

Ovakovim nepromišljenim izjavama i samovoljnim obiđijivanjem današnje stečajne uprave samo se škodi interesima vjerovnika, a to sigurno ne bi smjela biti svrha dobro mislećeg privrednika i patriota.

U Zagrebu, dne 9 februara 1929.

Ivica Kovačević, v. r.
advokat i stečajni upravitelj
Slavenske banke d. d.

Oprostilna sodba v beograjskem bančnem procesu

Beograd, 11 febr. p. Danes popoldne je bila razglašena razsodba v procesu proti bivšemu direktorju Angleške trgovske banke v Beogradu in soobtoženim bivšim funkcijonarjem te banke. Za razsodbo je vladalo v javnosti ogromno zanimanje. Sodišče je vse štiri obtožence oprostilo z motivacijo, da se ne da ugotoviti, v katerem času so bila podpisana inkriminirana garancijska pisma.

Smrt hrvatskega pravnika

Zagreb, 11. febr. č. Umrl je bivši predsednik Stola Sedmorice Stjepan Posilović v 79 letu starosti.

Atentat na mehiškega predsednika

Mexico City, 11. febr. (be.) Mehiški predsednik Gill je za las ušel atentatu. Neznanci so skušali vreči v zrak kakih 20 km pred Mexicom vlak, s katerim se je vozil predsednik. Lokomotiva vlaka in neki železniški voz sta bila vržena z dinamitom v zrak. Atentat je bil izvršen zaradi justifikacije morilca Torala.

Mexico City, 11. febr. (lo.) O priliki pogreba morilca predsednika Obregona, Torala, je prišlo v mestu do velikih nemirov. Pogreba se je udeležilo na tisoče ljudi, ki so kričali »živio Toral!« in metali na rakev cvetje. V bojih s policijo je bila ubita 1 oseba in 20 ranjenih. Na pomoč so pritekli gasilci z motornimi brizgalnicami in z močnimi vodenimi curki razpršili demonstrante. Končno je policija vzpostavila mir in red.

Nesreča nemškega zrakoplova

London, 11 februarja. (lo.) V bližini vasi Torphins, 30 milj od Aberdeena, je padel med drevje zrakoplov s tremi Nemci, katerega je zanesel preko Severnega morja strahovit vihar iz Lipskega. Vsi trije so bili lahko ranjeni.

Prva seja strokovnjakov za reparacije

London, 11. februarja. (lo.) Danes popoldne se je vršila pod predsedstvom ameriškega delegata Owen Younga prva seja odbora strokovnjakov za reparacije, ki pa je bila privatnega značaja.

Zima na Krimu

Moskva 11 februarja. (mo.) Na krimski obali sneži že neprenehoma dva dni. Prekinjene so vse zveze s Sevastopolom, Jalto in drugimi kraji. Gorske vasi so popolnoma zasute s snegom. Ljudje ne pomnijo, da bi kdaj zapadlo toliko snega.

Rekordna hitrost raketnih sani

Monakovo, 11. februarja (be.) Inženjer Valier je dosegel na Starnberškem jezeru z raketnimi sanmi, katere je sam konstruiral, brzino od 378 kilometrov na uro.

Hmeljski trg

Žatec, 11. februarja. h. Tendenca mirna. **Promet okoli 30 stotov. Cene 1300—1500 Kč**

Naši kraji in ljudje

Zopet silovit mraz v vsej Sloveniji

Fatalne posledice v mestu in na deželi — Podrobna poročila iz posameznih krajev

Ljubljana, 11. februarja

— Sibirija prihaja k nam! Ledena doba nastopa!

Take in slične pripombe se čujejo, ker mraz huje in huje pritiska. V Sloveniji je danes začela temperatura zopet naglo padati. Ponekod je zdrsnila kar še za 10° do 20° C pod ničlo. Najhujša zima je zavladala po Notranjskem in na Krasu. Tu je rekorden mraz, ki bo imel po gozdovih katastrofalne posledice. Tudi po Štajerskem in v Prekmurju je silovit mraz. Redkim krajem, da je temperatura padla le za nekaj stopinj. Kako velike diference v temperaturi so nastale v zadnjih 24 urah, kaže najbolje spodnja tabela o stanju termometra v posameznih važnih prometnih krajih davi (v oklepajih stanje v nedeljo zjutraj):

Bohiniska Bistrica —18 (—17.) Kranjska gora —24 (—15). Jesenice —21 (—6). Tržič —18 (—10). Kamnik —20 (—14). Ljubljana gl. kol. —19 (—15). Celje —29 (—10) Brežice —15 (—9). Dravograd-Meža —22 (—10). Maribor —22 (—11). Ljutomer —25 (—13). Kotoriba —25 (—20). Št. Janž na Dolenjskem —20 (—10) Novo mesto —14 (—8). Kočevje —20 (—9). Rakek —34 (—14). V Kranju je kazal davi termometer samo —18 C.

Kritičen položaj na železnicah

Strupen mraz, spremljan z ledenim severom, je povzročil danes na železniških progah tudi v Sloveniji večje težkoče. O železniški nezgodi pri Rimskih Toplicah je »Slovenski Narod« objavil daljše poročilo. Tam je iztiril vlak zaradi zledenelih koles in zledenelih tračnic. Promet je bil oviran pet ur. Potniki so morali v Rimskih Toplicah na postaji prestopati iz enega vlaka na drugega.

Brzojavne in telefonske zveze so bile spričo hudega mraza še v precej dobrem stanju in so brezhibno funkcijonirale. Le med postajama Logatec-Planina so popokale brzojavne žice, ki so padle na železniško progo, tako da jih je potem lokomotiva zagrabila in vlekla nekaj časa s seboj, tako da so se celo trije drogovi podrli.

Velike neprilike je imel tudi jutranji potniški vlak z Jesenic proti Ljubljani. Do Krania je imel že tričetrturno zamudo, ker so zamrznile zavore. Z največjim naporom so v Kranju železničarji za silo odstranili nedostatke. Sprevodniki so uporabljali ročne zavore. Lokomotive sploh morajo zmagovati največje ovire, ker skoraj sproti zmrzuje para v cevih. Zaradi silne burje na Krasu prihajajo tržaški vlaki z neobičajno velikimi zamudami. Pa tudi vlaki iz Avstrije so kesni. SOE iz Beograda je privozil v Ljubljano s 7urno zamudo, jutranji brzovlak iz Beograda pa je prispel na ljubljanski glavni kolodvor šele ob 15.30 (mesto ob 8.10). Dunajski popoldanski brzovlak je imel 290 minut zamude, tržaški popoldanski vlak 1 uro, a tudi monakovski brzovlak se je zvečer zakesnil za eno uro.

Sibirski mraz na Notranjskem

Na Notranjskem je mraz neznosen. Ledena burja že od Logatca in Bloške planote dalje drvi z brzino 60 do 80 km. Davi je na Rakeku na postaji bilo —34 C, drugod celo —35 C. Mraz pa je še hujši proti Cerknici, Blokam in Ložki dolini. Živahen promet na cestah je popolnoma ustavljen. Razen potniškega avtomobila je le redka videti voznika na cesti. Vse se skriva in tiči v toplih zavetjih. Na rakovski postaji je mrtvo. Lesni delavci na skladiščih niso mogli nakladati tovornih vozov. Vse je zamrznjeno. Nobena kurjava nič ne zaleže. Divjačina po Windischgrätzovih lovskih revirjih po Javorniku in pod Snežnikom silno trpi. Mnogo srn je zmrznilo, že včerai so lovci našli večjo družino srnjad mrtvo.

Samo še danes zadnjikrat!
Sloviti
Douglas Fairbanks
v čarobnem filmu viteštva in junaštva
Gaucho
Film, ki radi svoje lepote očara slehernega gledalca!
Senzacijonalno! Velenapeto!
Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
Tel. 2124. Elitni kino Matica.

Železniška zveza s Postojno je zaradi burje, ki neusmiljeno nanaša sneg na progo, zelo otežkočena. Zjutraj in skoro ves dan je naletaval redek suh sneg.

Po poročilih iz Postojne je bilo tam davi —35 C. Po javorniških in drugih gozdovih vlada strahota. Drevje se zaradi mraza lomi in poka. Okoli Planine in na Cerkniškem jezeru je ogromno število divjih rac in divjih gosi. Revice strašno zmrzujejo in stradajo.

Razen Notraniske je glasom poročil, ki smo jih prejeli, posebno hud mraz tudi na pazadnem Štajerskem, v Prekmurju. Oviran je železniški in drugi promet. Nekatere vasi v Prekmurju so popolnoma odrezane od ostalega sveta.

Tud v kočevskih gozdovih razsaja ostra burja. Mraz pa je zaenkrat znosljiv. Velike težave dela burja voznikom, ki vozijo hlode in tramove iz gozdov.

Neprilike kamničana

Tudi od Ježice dalje proti Kamniku razsaja burja, ki je davi celo ustavila kamničana pri Trzinu. Lokomotivi je zamrznilo olje v ležajih in na ostalih zunanjih pregibalnih delih, kar je onemogočilo funkcijoniranje in se je stroj deloma pokvaril. Telefonirali so v Ljubljano po pomožno lokomotivo, ki je nato odvlekla zamrznjeni vlak proti Ljubljani. Med tem časom so ljudje na postajah hudo prezebali. Vlak, ki bi moral priti v Ljubljano že ob 7.30, je prisopihal šele z enourno zamudo. Šolarji so seveda zamudili šolo, delavci pa delo.

Šentjakobski okraj pa je včeraj poleg silnega pomanjkanja kurjava zadela še druga huda kalamiteta. Prebivalstvo dolečtja na Barje oziroma proti Rudniku je brez vsake pitne vode. Pokvarila se je glavna vodovodna cev na Karlovški cesti in Dolenjski cesti.

V nedeljo ob 8 zjutraj so na Dolenjski cesti v bližini Oražnove pristave opazili, da je začel vodni curek bruhati iz glavne cevi. Obvestili so takoj vodovodno upravo v Mestnem domu, da pošlje svoje delavce na pomoč in nedostatek čim prej odstrani. Toda ni šlo tako hitro. Popoldne okoli 15 pa je počila na Karlovški cesti v bližini hiše št. 22 (Kozlerjeve vile) glavna cev, ki meri v premeru 180 mm. Že poprej se je večkrat primerilo, da so po hišah popokale cevi, toda ti mali nedostatki so bili naglo odstranjeni. Pretekli teden je enako počila vodovodna cev na Opekarski cesti ter so imeli delavci mnogo posla, da so vodovod popravili. Katastrofa na Karlovški cesti pa je imela večji obseg in je povzročila, da bodo Šentjakobčani in drugi prebivalci na dolenjski strani menda cel teden brez dobre pitne vode.

Voda, ki je drla iz glavne cevi po Karlovški cesti, se je zlila v nižje stoječe kraje in podzemeljska stanovanja po raznih hišah posebno v kleti. V hiši št. 22, kjer stanujeta v podzemlju 80letni bivši tesar Pavle Kosec in njegova žena, je voda zalila vse prostore do 30 cm visoko. Oba reveža sta bila v veliki nevarnosti ter sta klicala na pomoč. Tesar Pavle Kosec je priklenjen zaradi bolezni na postelio in si ni mogel pomagati. Ker je bila velika nevarnost, da voda še višje nastopi, so bili pozvani na pomoč gasilci, da vodo izčrpajo. Ker pa niso imeli primernih priprav, so ljudje morali odpravljati vodo sami z raznimi posodami. Bolnega starčka Pavla Kosca so končno z rešilnim vozom prepeljali v javno bolnico, njegova žena pa je dobila začasno zavetje pri neki sosedni družini.

Ker je postajala katastrofa vedno večja, je vodstvo mestnega vodovoda po svojih monterijih zaprlo vodovod na Starem trgu pri Zalazniku in Šentjakobčani so odslej brez vode. Danes zjutraj in ves dan so se dogajali mučni prizori po vsem šentjakobskem okraju. Nekatere gospodinje so se sicer snoči še pravočasno za silo preskrbele z vodnimi rezervami, da so danes lahko še kuhale zajtrk in kosilo. Po stranskih ulicah pa stranke niso bile pravočasno obveščene, da bo vodovod zaprt, in je danes nastala med njim prava panika. Mnoge gospodinje so si pomagale na ta način, da so pohitele na vrtove, odgrnile zgornjo umazano plast snega ter nabirale čisti sneg v posode in s snežnico pripravile kosilo.

Dva delavca mestnega vodovoda sta že zgodaj davi pričela s kopanjem, da odkrijeta pravo mesto, kjer je vodovod počil. To se jima še ni posrečilo. Kopanje trde zemlje je zelo težavno. Do 1 m globoko zamrznjena zemlja je trda kakor beton. Siromaka sta se sama ves dan mučila, da razkopljeta zemljo do glavne cevi. Ve strud je bil zaman. Na Karlovški cesti sta kopala zemljo le kakega pol metra globoko. Delavcu Ivanu Mlakarju je pri kopanju priletel kos trde zemlje v oko, da je moral iskati zdravniške pomoči.

Pomanjkanje vode povzroča tudi v zdravstvenem pogledu velike nedostatke. Ker stranišča nimajo vode, se je začel ponekod še razširjati smrad.

Kakor zatrjujejo, bo vodovod začel funkcijonirati šele po kakih petih dneh. Treba je torej nujne pomoči in umestno bi bilo, da bi vodovodna uprava bolje organizirala rešilno akcijo oziroma da bi dovolila za kopanje vodovoda večjo skupno izvežbanih delavcev.

Med prebivalstvom vlada seveda veliko razburjenje, ker ne morejo ostati brez dobre vode, dočim še nekako pretrpe pomanjkanje kuriva.

Ljubljana v mrazu

Mraz kajpak tudi v Ljubljani ne popusti. V nedeljo je sicer za spoznanje odjenjal, toda davi je pritisnil znova še ostreje. Po ulicah brije leden sever. Po noči je bilo nebo zvezdnato in jasno, a davi se je nekoliko zoblačilo. Temperatura je padla na —18, na odprtih krajih celo na —19. Pada tudi barometer, ki je davi beležil 766, a popoldne že 765. Mraz je ponehal le nekoliko proti poldnevu, toda zvečer je znova pritiskal in je termometer na glavnem kolodvoru ob 17. že kazal —19 C. Jutri, kakor je videti, bo še hujši mraz. Promet po ulicah je omejen na najnujnejše. Vse se zavija in žurno beži pred mrazom v zatišje. Po uradih in šolah je izredno mrzlo. Ako bo mraz s tako silo trajal še dalje, bodo šole najbrže zaprte za nekaj dni.

Hodniki so po nekod popolnoma zledeneli. Za promet po hodnikih odgovorni faktorji ne store v polni meri svoje dolžnosti in mnogi zelo zanemarjajo posipanje pločnikov. Zato ljudje na ulicah padajo. Pripetile so se že številne manjše nesreče. Popoldne ob 17. se je v Florijanski ulici pripetila hujša nezgoda. Akademski slikar in učitelj risanja na viški osnovni šoli g. Fran Zupan je mirno šel po Florijanski ulici. Ko je prišel po hodniku nasproti gostilne pri «Kajfežu», mu je spodrsnilo ter je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo nad členkom. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v bolnico.

Ljubljana brez vode in kurjave

Uprava mestnega vodovoda ima zadnje dni silne težkoče z vodovodom. Prebivalstva se je polotil tudi strah, da ostane vse mesto brez pitne vode, ako zamrzne vodovod v Klečah, kakor se je to zgodilo na Dunaju. Ta bojazen je popolnoma odveč, ker mestni vodovod črpa vodo iz talne vodne reke. Talna voda sicer zadnje dni rapidno pada, toda ni nobene nevarnosti, da bi za mesto zmanjkalo vode. Stanje je sicer danes precej nizko, toda je še vedno za tri metre višje kakor februarja 1922, ko je dosegla talna voda 6.80 pod nivojem.

Naval na plinarno

Potom »Jutra« v nedeljo obveščeno prebivalstvo, da je župan g. dr. Dinko Puc odredil, da mestna plinarna prične s ponedeljkom prodajati prebivalstvu angleški premog v množinah po 50 do 100 kg, je odrešilno novico sprejelo z zadoščenjem.

Danes zjutraj je bil velik naval vseh slojev na mestno plinarno. V pisarno so prihajali kar v trumah, kakor med vojno, ko je vladalo slično pomanjkanje premoga. V pisarni so vsi dobili nakaznice, nakar so sami vozili iz plinarne angleški premog, ki so ga plačevali po 42.50 Din za 50 kg. Mnogi so ga odvažali na malih sankah, drugi na vozičkih, tretji pa so ga kar naprtali na rame.

Že do poldne je mestna plinarna prodala nad 10.000 kg premoga. Popoldne je naval nekoliko popustil. Mestna plinarna se je obrnila na TPD, da bi ji dala na razpolago premog iz rudnika Peklenica v Murskem Središču, ki je enak trboveljskemu kosovcu. Župan dr. Dinko Puc pa se je z inženjerjem Bartlom odpeljal v Beograd, da doseže pri železniški upravi odnosno pri direktorju TPD g. Münchu, da TPD odstopi več vagonov tega premoga mestni občini.

Mestna občina ljubljanska za starino Tomana

Ljubljana, 11. februarja.

Današnje «Ponedeljkovo» poročilo o trpljenju in mukah soborca blagopokojnega kralja Petra Velikega, nacijonalnega delavca Aleksandra Tomana je vzbudilo v vseh slojih ljubljanskega prebivalstva veliko sočustvovanje. V soboto je bil potom naše redakcije obveščen župan dr. Puc ter je takoj obljubil pomoč mesta. Po njegovi naredbi je socijalni odsek mestnega magistrata ukrenil danes dopoldne vse potrebno, da težko bolnega Aleksandra Tomana in njegovo zvesto soprogo prepeljejo v udobnejše in toplejše stanovanje. Odposlanec magistratnega socijalnega odseka je danes dopoldne posetil Aleksandra Tomana v njegovi bedni sobici pod streho na Viču. Tudi njemu je Aleksander Toman kratko in stoično razložil svoj bedni položaj ter se mu lepo zahvalil za županovo naklonjenost in skrb mestne občine. Govoril mu je:

— Samo toplote, samo toplote si želim!

S pomočjo viškega župana g. Petrovčiča se je končno posrečilo najti prav lično sobico s kuhinjo na Glincah Tržaška cesta št. 16. Zastopnik ljubljanskega župana je preskrbel g. Tomanu tudi postrežnico, ki bo njemu in njegovi g. soprogi ves dan na razpolago. Jutri dopoldne preselijo gospoda Tomana v novo stanovanje, katero so danes popoldne primerno očistili in osnažili. Pozneje bo mestna občina skušala dobiti za g. Tomana v mestu udobnejše stalno stanovanje.

Pride! Pride! Pride! Pride!
Monumentalno filmsko veledelo vseh časov.
Velefilm divje, strastne ljubezni donskega hetmana Stenjke Razina.
Volga, Volga . . .
Epohalno, očarljivo veledelo slovitega ruskega režiserja
V. Turžanskega
umetnika, ki je svoječasno ustvaril nepozabni velefilm »Carjev glasnik«. Sedaj je oživel legendo iz XVII. stoletja, slavno balado o junaškem hetmanu Stenjki Razini in o lepi perzijski kneginji Zejni.

Namesto svatovanja požar

Tragičen dogodek na Dolenjskem — Nesrečno naključje ali maščevanje iz ljubosumnosti?

Rokova hčerka iz Žlebiča je slovela po vsej ribniški dolini kot lepo dekle, za katero se je ozira marsikateri fant. Mnogo snubcev je imela tudi zato, ker je bilo znano, da je Kozinova vulgo Rokova hiša, kjer imajo tudi gostilno, precej petična. Hčerki Micki se je končno le odtajalo srce in odločila se je za fanta iz Ledince pri Ribnici. Dan poroke je bil določen za pretečeno sredo. Vsi ostali snubci so bili precej iznenadeni, posebno domači, ker je odšla Micika iz domače fare. Pri Rokovih pa je bilo vse imenitno pripravljeno, polno je bilo cvrtja in peciva. Okoli 8. zjutraj bi morali priti po nevesto in popoldne naj bi odpeljali balo.

Žalosten dan poroke

V sredo zjutraj je nevesta vstala precej zgodaj in jela pripravljati vse potrebno. Ob 7. zjutraj, ko so se vsi nahajali v spodnji hiši, so začuli zunaj obupen krik. Še preden so mogli iz hiše, so že zaslišali praskotanje ognja in strašno pokanje v podstrešju. Preplašeni so pohiteli iz hiše in nudil se jim je grozoten prizor: plameni so obhajali vse podstrešje. Ogenj se je hitro širil in vsaka pomoč je bila brezupna. V stolpu je začela biti »uro v kraj«. Prihiteli so sosedje in tudi gasilci iz Velikih Lašč so bili kmalu na mestu. Ker je vladal omenjeno jutro silovit mraz, je voda zamrznila v cevih in v brizgalni. Prišli so torej gasiti s snegom. Po precej dolgem napornem delu jim je uspelo ogenj omeiti in rešiti vsaj spodnji del hiše, kjer je bila spravljena tudi nevestina bala. Kljub temu je škode nad 100.000 Din. Pogorela je vsa krma in živino, ki so jo rešili, so morali oddati dobrim sosedom.

Iznenadeni svatje

Strašen je bil seveda tudi prizor za svate, ki so prišli z godbo po nevesto. Našli so namesto vesele neveste nesrečno družino brez strehe. Kljub temu pa so nevesto odpeljali in vršila se je naslednji dan skromna poroka brez vsake zabave.

Kako je nastal ogenj, ni mogoče ugotoviti. Domači so mnenja, da je bil ogenj podtaknjen kajti takrat, ko je izbruhnil ogenj, ni bilo nikogar v podstrešju in tudi v hlevu se ni mudil nihče izmed domačih. Požar pa je nastal baš na mestu, kjer se dotika hlev hiše. Ni izključeno, da se je kdo maščeval morda celo iz ljubosumja. Kozinova hiša je bila zavarovana samo za majhno vsoto.

Ciganska družina zmrznila v šotoru

Tragična usoda ciganskih staršev s tremi otroki

Trzin, 11. februarja

Prebivalstvo Trzina in okolice je pretresla tragična novica, da so pod smrekami pri znamenju sv. Janeza našli zmrznjeno cigansko družino, broječo pet članov. Ciganska družina se je zadnje čase potikala po mengeški okolici ter prosila hrane in prenočišča. Ljudje so seveda ciganske reveže najraje odklanjali in družina si je pač morala poiskati prenočišča na prostem. Postavili so si pod smrekami pri znamenju Sv. Janeza šotor in prenočevali več noči. Čez dan so premraženi hodili od hiše do hiše ni prosili usmiljenja. Ljudje so jim končno sicer dajali hrane, a zavetišča pred mrazom jim ni maral nuditi nihče. Ker pa so postali nadležni, so jih ljudje naznanili orožnikom, ki so jih odpodili iz Trzina. Zadnje dni ni bilo nič več slišati o njih.

Predvčerajšnjim se je neki vaščan podal proti znamenju Sv. Janeza ter iskal sled lisice. Uzrl je pod smrekami šotor, kateremu se je približal zgolj iz radovednosti. Ko je pogledal vanj, se mu je nudila pretresljiva slika. Tesno stisnjeni so drug poleg drugega ležali na tleh cigani in sicer starša ter poleg njiju trije otroci, pokriti s kupom cunj. Ob strani so bili ostanki borne hrane. Meneč, da je v ciganih vsaj še nekaj življenja, jih je vaščan začel dramiti. Zaman. Mraz jih je ponoči mirno v spanju rešil siromaštva. Vaščan je o tragičnem dogodku obvestil orožništvo in poklicana je bila tudi komisija iz Kamnika. Vso nesrečno cigansko petorico so prenesli v trzinsko mrtvašnico, od koder so jih včeraj popoldne odpeljali na mengeško pokopališče. Kako se je družina pisala in kam je bila pristojna, bomo še poročali.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna «Franc Josef-ova» grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z «Franc Josefovo» vodo sijajne rezultate. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Priznavanje kadrskega roka poštnim uradnikom

O tem važnem vprašanju objavlja «Poštni glasnik»:

Po najnovejšem odloku priznava sedaj ministrstvo pošte in telegrafa kaderski rok tudi vsem onim uslužbencem, ki so bili dne 1. oktobra 1923 prevedeni na novi uradniški zakon, pa so bili že pred 6 septembrom 1919 v kakšni koli državni službi. In to ne glede na to, ali je bila služba vštevna v pokojnino ali ne. Če je bil n. pr. pred tem rokom kdo selski pismonoša ali poštni aspirant in mu kaderski rok ni bil priznan, ker kot tak ni imel pravice do pokojnine, naj takoj zopet vloži na direkcijo prošnjo s potrebnimi prilogami v overjenem prepisu. Ministrstvo zahteva tele priloge: 1. prevedbeni dekret; 2. komur je bila priznana po prevedbi še kaka druga služba, potem še tisti odlok, s katerim se mu priznava tista doba; 3. dva prepisa potrdila (uverenja) o vojaški službi; 4. matični list, katerega naj vsak zahteva od pristojnega vojnega okroga.

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA
(Normalen začetek ob 20 uri, izpremembe označene.)

Torek 12. ob 21.: Utopljenca. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izven.
Sreda 13.: zaprto.
Četrtek 14.: Betlehemska legenda. C.
Petek 15.: zaprto.
Sobota 16. ob 15.: Lepa Vida. Dijaška predstava po zniž. cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA
(Normalen začetek ob 20. uri, izpremembe označene.)

Torek 12. ob 16.: Grofica Marica. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izven.
Sreda 13.: Carmen. Gostuje g. Iličič. Izven.
Četrtek 14.: Ljubezen treh kraljev. A.
Petek 15.: Beg iz seraja, premijera. Premierski abonma.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Sobota, 16.: Svetnik. Abonma.
Nedelja, 17.: Svetnik. Izven.

Iz ljubljanskega gledališča. Pri današnji predstavi «grofice Marice» v operi (ob 16. uri) sodelujejo v glavnih vlogah dame Poličeva, Balatkova, Rakarjeva in gg. Drenovec, Peček, Povhe in Janko. Dirigira g. Neffat, režijo pa vodi g. Povhe. — Ob 21. uri pa se bo v drami vprizorila Nestroyeva veseloigra «Utopljenca».

Burka «Svetnika» na Šentjakobskem odru. V soboto 16. in v nedeljo 17. februarja bo vprizoril Šentjakobski oder burko v treh dejanjih «Svetnik». Premijera te izvrstne satirične burke se je vršila v Novem mestu in je dosegla velik uspeh. Dejanje je popolnoma lahko, nekoliko kapricirano z žgočo satiro na predsednike raznih društev «za povzdigo čednosti in morale». Naslovno vlogo igra gosp. Košak, glavno žensko vlogo pa gdč. E. Wrischerjeva. — Vstopnice od četrtka dalje pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

Ljubiša Iličić

Po presledku več let bo nastopil ta teden v ljubljanskem Narodnem gledališču odlični gledališki umetnik g. Ljubiša Iličić, ki je sedaj član Nemškega gledališča v Pragi. Ljubiša Iličić je prišel v Ljubljano kot mlad, lep, inteligenten gledališki človek, ki se mu je na mah poznalo, da je doma na odru, saj je sin znane srbske gledališke družine. Njegov oče je bil ravnatelj Srbskega potujočega gledališča in si je pridobil velikih zaslug. Prvotno je bil Iličić v Ljubljani dramski igralec; njegovi prijatelji, zlasti pa ravnatelj Hubad, so odkrili v njem pevski talent. Začel se je učiti pri Hubadu solopetja, nastopal je v spevoigrah in operetah ter postal ljubljenec ljubljanskega in pozneje tudi tržaškega občinstva, ker je nekaj časa sodeloval tudi v tržaškem Narodnem gledališču. Pozneje je šel v svet ter dosegel lep sloves in veliko priljubljenost, kjerkoli je nastopal. Stalno je bil angažiran v Pragi, gostoval pa je v Drezdanih, Lipskem in drugih nemških mestih. Minulo sezono je bil angažiran kot operni pevec beograjskega Narodnega pozorišta, a je odšel zopet v Prago. Ljubljanska uprava je že večkrat hotela izvesti njegova gostovanja, a posrečilo se ji je šele sedaj. Gostoval bo v operah: «Carmen», «Tosca» in «Manon». Gostovanja se začno v sredo, dne 13. t. m.

50-letnica Daumijerjeve smrti

Daumier? Kdo je ta Francoz?

Pri nas je njegovo ime znano najožjemu krogu, toda v drugih deželah je skoro popularno: Daumier je morda najgenijalnejši evropski karikaturist, vsekakor pa nima enakega med Francozi. Umrl je 11. februarja l. 1879. v Valmondoisu skoro slep, zaničen in nepriznan, kot se že spodobi za umetnika, ki razgalja in biča smešnost svojih sodobnikov. Toda po smrti je njegov pomen silno zrasel; nihče mu ni več zavidal in nihče se ga ni več bal.

Daumier je imel originalen način prikazovanja človeških tipov, slabosti in smešnih lastnosti; ni bil nikdar preveč ujedljiv, rad je celo iskal v smešnosti — tragično noto. Bil je tudi dober slikar in fin, za vse odtenke dojemljiv risar.

Nemci pravkar izdajajo serijo njegovih risb in karikatur; v prvem zvezku «Daumier und Justiz» so izšle njegove bridke in vesele karikature o sodnikih, v drugem o ljubezni in zakonu. Daumier je imel — kakor vsak pravi umetnik — pri smešenju svojo filozofijo: kakor pred njim Goya, je bil tudi on nasprotnik reakcije, nasilja — političnega in duševnega — in obtoževalec vseh, ki zlorabljajo v svoje sebične namene omejenost in neumnost drugih ljudi.

Zato je umrl pošten in pravičen, zato živi v svojih delih prav kakor Flaubert in drugi realistični mojstri njegovega časa.

Bližnje koncertne napovedi za Ljubljano. V drugi polovici februarja in v prvi polovici marca bomo imeli v Ljubljani naslednje znamenite koncerte: 16. februarja koncertirajo v Ljubljani zopet Zikovci, 4. marca bo po daljšem presledku violinski koncert češkega virtuoza Kociana. 15. marca pa koncertira edne najboljših čeških komornih kvartetov: Ševčikov kvartet, ki praznuje pravkar 25 letnico svojega obstoja, presenetljive uspehe. Prvi njegov nastop v Ljubljani bo v soboto, dne 16. t. m.

Koncert Artura Rubinsteina v Ljubljani. Anton Rubinstein je eden največjih sodobnih klavirskih virtuozov, Poljak po rodu. Veliki mojster Josip Joahim ga je, 14 letnega dečka, priporočil slavnemu rojaku Paderewskemu, ki ga je takoj sprejel v svojo zaščito in mu že leta 1906 kot 16 letnemu dečku pripravil koncertno turnejo v Ameriko. Za Ameriko je pozneje koncertiral v prvi vrsti v Angliji, Franciji, Španiji in Italiji, kjer je bil ljubljenec koncertne publike. Leta 1923 je bil v Parizu proglašen za najvrednejšega naslednika velikega Rusa Antona Rubinsteina. V zadnjih dveh letih je koncertiral tudi v Jugoslaviji, predvsem tudi v Zagrebu, kjer je imel uspeh.

Janačkov «Taras Bulba» v tujini. Simfonična pesnitev Leoša Janačka «Taras Bulba» je letos na repertoarju v Londonu, Frankfurtu, Dunaju, Haagu in Parizu.

Makedonski narodni napevi so izšli v znani zbirki «Slovanstvo v svojih spevih», ki jo izdaja češki skladatelj in slikar Ludvik Kuba.

Literarne nagrade poljskega PEN kluba. Poljski PEN klub je sklenil, da bo vsako leto podelil nagrado v znesku 2000 zlotov najboljšemu prevodu iz poljske literature v kak tuj jezik.

Mdenarodni kongres bibliotekarjev. Koncem junija bo v Rimu mednarodni kongres bibliotekarjev in bibliografov. Kongres bo združen s strokovno razstavo.

Slavistika v Chicagu. Češki profesor dr. Vočadlo, ki potuje po Ameriki, je imel v Chicagu serijo predavanj v angleščini. Med drugim je predaval o slovanski in angleški kulturi. Chicago kaže toliko zanimanja z slovanske kulturne zadeve, da utegne postati žarišče slavistike med ameriškimi Anglosaksonci.

Domače vesti

* **Odlikovanje oficirja - avijatika.** Avijatik kapetan Gustav Koračin, rodom Celjan, ki je izvršil že več rekordnih poletov, je odlikovan z zlato svetinjo za vestno službovanje.

* **Izpremembe v šolski službi.** V osnovnošolski službi so premeščene naslednje učiteljice: Angela Blatnik iz Šmihela pri Novem mestu v Toplice pri Zagorju, Jelica Čopič - Broman iz Pišec v Šmartno pod Šmarno goro, Darinka Čebul iz Dolža na Dolenjskem v Mokronog in Marija Ilović iz Tržica v Moravče, Terezija Pirnat, učiteljica na Blanci, je dodeljena na službovanje pisarni okrajnega nadzornika v Šmarju pri Jelšah.

* **Statistika naših visokošolcev.** Ministrstvo prosvete je od vseh naših univerz zahtevalo podatke o številu slušateljev in slušateljic na posameznih fakultetah v tekočem študijskem letu. Statistika bo v kratkem objavljena. Kar se tiče gojencev v inozemstvu, je ministrstvo letos podelilo samo dve štipendiji, eno za glasbo, drugo pa za slikarstvo.

* **Sprejem v naše državljanstvo.** V naše državljanstvo je sprejet g. Anton Gorup, suplent gimnazije v Celju.

* **Češkoslovaške in poljske štipendije za naše študente.** Češkoslovaška in poljska vlada podelita letos po dve štipendiji našim študentom Natečaj za te štiri štipendije bo razpisan potom naših univerz in štipendiste bodo izbrali profesorski sveti filozofskih fakultet Izbrani štipendisti bodo študirali na Češkoslovaškem odnosno na Poljskem eno leto ter bodo ta čas izkoristili za proučavanje jezika, književnosti in kulturnih razmer teh držav.

* **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov** bo imelo dne 24. t. m. svojo redno letno skupščino v Beogradu. Vsi inženjerji - državni uslužbenci, ki so člani tega udruženja, dobe dopust, da se lahko udeleže te skupščine.

* **Zdravstveni dom v Mariboru.** Na predlog Higijenskega zavoda v Ljubljani je odredil minister narodnega zdravja, da se ustanovi in otvori Zdravstveni dom v Mariboru za teritorij: Maribor mesto, srez Maribor levi breg, srez Maribor desni breg, mesto in srez Ptuj, srezi Ljutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Čakovec in Prelog. Zdravstveni dom bo imel sledeče oddelke: 1.) Bakteriološko - serološko diagnostični oddelek. 2) Higijensko - epidemijološki oddelek. 3.) Antirabični oddelek. 4.) Šolska poliklinika in 5.) Dečji dispanzer. Začasno bodo nameščeni oddelki Zdravstvenega doma v prostorih Dečjega dispanzerja in prostorih, katere bo določil oblastni komisar. Za v. d. upravnika Zdravstvenega doma je imenovan dr. Josip Vrtovec, zdravnik Higijenskega zavoda v Ljubljani.

* **Za svetovno razstavo v Barceloni.** Da bo naše gospodarstvo čim bolj reprezentativno zastopano na mednarodni razstavi v Barceloni, ki se otvori meseca maja, so oddelki ministrstva za poljedelstvo in vode pripravili načrte za razstavni materijal Tudi podrejeni organi so pozvani, da pripravijo potrebno gradivo.

* **Vsem obrtnim zadrugam v mariborski oblasti.** Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru naznanja vsem zadrugam, da se bodo za vse obrtnike izpolnile davčne pole v Zvezni pisarni, kjer bo na razpolago obrtnikom strokovni uradnik. Za mariborske zadruge je sledeči vrstni red: 15. februarja ob 14. skupna obrtna zadruga, ob 16. slaščičarska zadruga, ob 18. urarska zadruga.; 16. februarja ob 14. zadruga izvoščkov, ob 16. mesarska, ob 18. dimnikarska zadruga: 17. februarja ob 8. mizarska, ob 10. kovaška zadruga; 18 februarja ob 14. ključavničarska in 19. februarja pekovska zadruga, ob 16. zadruga tesarskih in zidarskih mojstrov, ob 18. zadruga stavbenikov; 20. februarja ob 14. brivska zadruga, ob 16. zadruga čevljarskih mojstrov; 21. februarja ob 14 zadruga krojaških mojstrov in 22. februarja skupna zadruga za okolico. Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru je odposlala na zadruge navodila, v katerih je razvidno, kaj je vse treba navesti v napovedi Navodila dobi vsak član pri svoji zadrugi. Splošna zveza vabi zadružne načelnike, da dajo svojim članom potrebne nasvete. Vse zadruge v mariborski oblasti pa opozarjamo, naj se ravnajo po navodilih, katere je zveza te dni razposlala.

* **Reduciranje potniških vlakov.** Pričenši s 15. februarjem 1929 izostaneio sledeči potniški vlaki. 1.) Na progi Ljubljana - Kranj vlak št. 922, odhod Ljubljana gl kol ob 8.10 in 923, odhod Kranj ob 9 30. — 2.) Na progi Jesenice - Planica vlak št. 8617, odhod Planica ob 18.10 in 8618, odhod Jesenice ob 21.22 — 3.) Na progi Kranj - Tržič vlak št. 8535, odhod Tržič ob 14.33 in 8538, odhod Kranj ob 15.55 — 4.) Na progi Maribor gl. kol. - Fala vlak št 9022 odhod Maribor gl kol. ob 10.30 in 9023 odhod Fala ob 11.20. — 5.) Na progi Slovenska Bistrica - Slovenska Bistrica mesto vlaki št. 8331, 8335 in 8343 odhod iz Slovenske Bistrice mesta ob 5.42 ob 8.30 in ob 17.41 ter vlaki št. 8332, 8336 in 8344, odhod iz Slovenske Bistrice ob 6.07, ob 9.03 in ob 18.20. — 6.) Na progi Novo mesto - Straža - Toplice vlak št. 9540, odhod Novo mesto ob 21.38 in vlak 9539, odhod iz Straža - Toplice ob 22.06. — 7.) Na progi Maribor gl kol - Pragersko - Kotoriba vlak štev. 1119/1120, odhod Maribor gl. kol. ob 21.06 ter vlak št. 1121/1122 odhod Čakovec ob 4.05. Ta redukcija se je izvršila v smislu svoječasnih konferenc, o katerih smo že poročali, in ostala bo odslej v veljavi.

KINO IDEAL

Danes! Zadnjikrat! Danes!

Orient-Ekspres

V glavni vlogi
HEINRICH GEORGE

Krasna vsebina in nepozabne slike.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

* **Smrtna kosa.** Na Golniku je umrla 81 letna gospa Uršula Čeplak, na Vranskem pa je ugrabila smrt gostilničarja in posestnika Ivana Blatnika, starega 43 let — V Velikovcu je preminul po kratki težki bolezni 44 letni deželnosodni nadkomisar g. Robert pl. Hollegha. Pokojnim blag spomin, rodbinam naše iskreno sožalje!

* **Naši izseljenci se vračajo iz Avstralije.** V Split je te dni preko Trsta prispelo sedemnajst dalmatinskih izseljencev, ki se iz Avstralije vračajo v domovino Kakor pripovedujejo, je v Avstraliji zelo slabo za naše izseljence, ker ni zaslužka. Velik del naših izseljencev bi se rad vrnil, če bi imel denarna sredstva vsaj za pot.

* **Zanimiva arheološka najdba.** V slavonski vasi Medinci je nedavno seljak Djoko Dokić izkopal na svoji njivi, njegova soseda Ana Smalić pa na svojem dvorišču več komadov starinskega denarja, o katerem so domnevali da je bakren Profesor Adam Marin je kupil nekoliko komadov tega denarja Ugotovil je da je denar iz rimske dobe, kovan iz zlata O zanimivi najdbi je obveščen zagrebški arheološki muzej.

* **Po amnestiji ustavljeni tiskovni procesi.** Ljubljansko deželno sodišče je po »Službenih Novinah«, v katerih je objavljen kraljev ukaz o amnestiji, ugotovilo da ni naveden § 93 s. kaz. zakona, kakor so to prvotno javile novine. Kakor smo informirani, bodo abolirani nekateri tiskovni procesi, ki jih je uvedlo državno pravdništvo proti novinarjem na temelju § 52 in 54 tiskovnega zakona. Kdaj bodo izpuščeni nekateri politični kaznenci, ki so bili obsojeni radi žaljenja Veličanstva, še ni znano. Pričakuje se, da v najkrajšem času.

* **Naš bazen v reškem pristanišču.** Po vesteh iz Sušaka so v soboto popoldne odpotovali iz Reke člani komisije iz direkcije državnih železnic v Zagrebu ter delegati prometnega ministrstva, ki so pregledali pristaniško in železniško ureditev na Sušaku ter naš bazen Thaon de Revel v reškem pristanišču. Kakor se sliši, bo naša država v najkrajšem času prevzela v eksploatacijo omenjeni bazen.

* **V Sisku razstreljavajo led na Kolpi.** Gradbena direkcija v Zagrebu je izdala razglas na meščanstvo v Sisku, da bo ob priliki južnega vremena in topljenja ledu na Kolpi nastala nevarnost za leseni most v Sisku. Zaradi tega je bilo sklenjeno, da se bodo ogromne plošče ledu z dinamitom razstrelile, da se odvrne nevarnost za most. Ker pa bi se lahko zgodilo, da bi vsled razstreljevanja popokale šipe na hišah v bližini Kolpe, se meščanstvo opozarja, da ob času razstreljevanja odpre okna. Miniranje se bo pričelo te dni.

* **Požar v tovarni »Danica«.** Kakor poročajo iz Koprivnice, je v nedeljo v tamkajšnji tovarni »Danica« in sicer v poslopju, v katerem stanujejo tovarniški nameščenci, izbruhnil požar na podstrešju Ker so vsled silnega mraza zamrznili hidranti, je bila ogrožena tudi tovarna. Vendar se je nameščencem in gasilnemu društvu končno posrečilo omejiti ogenj, da se ni razširil na stanovanjsko poslopje.

* **Usoda nepoboljšljive alkoholičarke.** Pred cerkvo sv. Petra v Zagrebu je našla policija slabo oblečeno neznano žensko, ki je ležala v snegu. Iz ust je močno dišala po alkoholu Spravili so jo na policijo kjer pa je kmalu nato umrla vsled srčne kapi Ugotovilo se je, da je neznanka znana alkoholičarka Pavla Barić, rodom iz Zagreba, stara 30 let.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH**

* **Zimski sport krepi telo,** toda izpostavlja nevarnosti občutljivi teint posebno pri damah. Pred vetrom in mrazom varujeta najbolje: Elida Creme de chaque in Coldcream 328

* **»MOULIN ROUGE«. Rakek — pustni torek.** 265

Iz Ljubljane

u— **Poziv davčnim zavezancem.** Mestni magistrat ljubljanski poziva vse stranke (hišne lastnike, najemnike in podnajemnike) ki so prejele popisne pole B, da jih vrnejo zanesljivo do vštetega 16. t. m. ob uradnih urah od 8 do 14 v mestni posvetovalnici na magistratu Da se prepreči naval strank, naj po možnosti vsakdo opravi svojo dolžnost že začetkom tedna Pole morajo vrniti tudi one stranke, ki ne spadajo med davčne zavezance. Pripomniti pa moramo to izrecno v popisni poli.

u— **Predavanje o plinski vojni** priredi prosvetni odsek Del. zbornice v petek, 15 tm. ob 8 uri zvečer v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Predaval bo g dr. Živko Topalović, tajnik sekretarijata Del. zbornic. Vstopnine ni!

u— **Koncert v novi dvorani Delavske zbornice** priredi prosvetni odsek Del. zbornice v čast gostom, ki se udeleže slovesne otvoritve palače Del zbornice, v nedeljo, 17. t. m. ob 8. uri zvečer. Vstopnine ni nobene. Vstopnice dele delavske strokovne in kulturne organizacije in Del zbornica. Spored koncerta je sledeč 1 Prelovec Slava delu! poje »Grafika«; 2. a) Lajovic Zacvela je roža, poje gdč Majdič. c) Dvořak: Arija iz »Rusalke«; 3 a) Adamič Serenada, poje »Grafika« b) Adamič Franica poje »Grafika«, c) Rosenberg: San, poje »Grafika«; 4. a) Dr I. Ipavec: Pomladna noč, poje g. Betetto. b) dr. I Ipavic V jutro, poje g Betetto, c) Adamič: Noč je tužna kakor moji sni: 5. a) Jereb: Pelin roža, poje »Grafika«. b) Mirk Jutro poje »Grafika«. c) Ravnik: Kam si šla, poje »Grafika«; 6. Nedval: Poljska kri, valček igra orkester Grafike; 7. Grieg: Nova zemlja, izvaja moški zbor z bariton-solo in spremljevanjem orkestra »Grafike«.

u— **Klub Primork** vabi vse svoje članice, da se udeleže pogreba svoje ustanoviteljice in prve predsednice, pokojne ge Mare Debelakove. Zbirališče Kolodvorska ul. 34. danes ob 16.

u— **Blagajna poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani** bo vsled razpisa nadrejene generalne direkcije otvorjena za občinstvo od vštetega 13. februarja 1929 dalje vsak poslovni dan od 8 do pol 12 in od 15. do 17. razen ob sobotah, ko bo poslovala samo od 8. do 12 ure.

u— **Smrt gospe Marije Debelakove.** Včeraj dopoldne je po dalšem trpljenju izčrpana po mučni bolezni, izdihnila svojo dušo ga. Marija Debelakova agilna narodna delavka, vsestranska agilna članica in organizatorica v naših društvih Pokojnica je bila doma iz Rojana pri Trstu, kjer se je kot hčerka zavednega slovenskega trgovca že v zgodnjih dekliških letih udeleževala v javnem življenju Že takrat zavedno narodno delavko je poročil poznejši prvi direktor pošte in telegrafa v Ljubljani eden najzaslužnejših vodilnih uradnikov po prevratu, tudi že pokojni g Janko Debelak V Ljubljani se je velezaslužna pokojnica posvetila delu v vseh mogočih narodnih društvih, pisala je tudi v razne liste, zlasti zaslužna in agilna odbornica pa je bila pri Jadranski straži ter v klubu Primork Pogreb velespoštovane pokojnice bo danes ob 16. iz hiše žalosti v Kolodvorski ulici št. 34 Ohranimo ji časten spomin! Hudo prizadeti družini naše iskreno sožalje!

u— **Blaznik na cesti.** V nedeljo okrog 17. se je pojavila v Komenskega ulici čudna prikazen. Po ulici je prihitel neznan, pol nag moški, ki je uganjal razne nerodnosti. Stražnik Jakob Žitko je takoj pohitel za neznancem ter ga prijel. Medtem je prihitel na ulico že tudi strežaj hiralnice sv. Jožefa, ki je pojasnil stražniku, da gre za blazneža Jožefa Remca, ki je pravkar pobegnil iz hiralnice. Remca sta spravila oba zopet nazaj v zavod.

u— **Pogreb pokojne ge. Terezije Turšič, rojene Pirc,** se bo vršil danes dne 12. februarja iz mrtvašnice deželne bolnice in ne dne 13. t. m., kakor je bilo v oznanilu pomotoma javljeno.

u— **V pojasnilo.** Začetkom januarja smo priobčili kratko notico o poskušenem samomoru državnega nameščenca Ivana K., ki je izpil nekaj lizola zaradi družinskih razmer in bede. Kakor smo sedaj točno informirani, se stvar ni tako godila. Dotični državni nameščenec Ivan K. je po pomoti izpil nekaj lizola Toliko v pojasnilo.

Maškarada Ljubljanskega SOKOLA
V NARODNEM DOMU
se vrši danes zvečer
pod devizo
»V deželi Mavrov«
Vhod iz Bleiweisove ceste.

Danes zvečer vsi na Tabor
kjer se izvrši svečana justifikacija pusta po taktih izborne godbe na XIV. plesu mesarjev. Maske dobrodošle. Začetek ob 8. uri zvečer. 2633

Sokol II. 589-a
PLES V MASKAH
KAZINA — Danes večer

Ribje olje, sveže, norveško, v drogeriji A. KANC sinova, Ljubljana, Židovska ul. 1 15289-a

Lacromel sigurno sredstvo proti kašlju, katarju, prehlajenju, influenci, kroničnemu zapaljenju branhitidi itd Dobi se v vseh lekarnah Proizvaja lekarna ARKO II. Zagreb, Ilica št 12

Španska hripa!
INFLUENCA
Za ojačanje rekonvalescentov je izborno sredstvo Leciterrin
1797-a
Vjerodajni otravnika za svet
Dobiva se — ...

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

u— **Zanimiva reminiscenca na mraz.** Nedavno smo priobčili kratko poročilo o hudem mrazu, ki je besnel v naših krajih leta 1893 Tudi Ljubljančani so takrat hudo zmrzovali, ker jim je primanjkovalo kurjave Na seji občinskega sveta 24. januarja 1893 so občinski očetje zelo tožili in so v sejni dvorani zmrzovali, ker je primanjkovalo kurjave Takratni občinski svetovalec in poznejši župan g. Ivan Hribar je zahteval, naj se skrbi v mestni dvorani za boljšo kurjavo, da ne bodo občinski svetovalci tako zmrzovali in da se ne bodo prehladili. To se je tudi vpoštevalo.

u— **Lep uspeh Slavčeve maškarade.** Kakor že vsa leta sem, je tudi letos tradicijonalna prireditev pevskega društva »Slavec«, ki se je to pot vršila pod devizo »V Japanu«, uspela kar najsijajnejše. Velika unionska dvorana, kakor tudi vsi stranski prostori, so bili okrašeni zelo okusno in na ogromnih lestencih ter na drugih dekoracijah so bili originalni japonski napisi, ki jih je oskrbela ga. Skuškova, rojena Japonka Prireditev je posetilo poleg velikega števila zelo lepih mask tudi ogromno ostalega občinstva Na prireditvi so posebno zabavale prelepe gejše in japonski muzikanti Izvoljena je bila tudi kraljica cvetlic, ki je prejela okrog 70 nagelinov.

u— **Smrt slovenske kuharice.** V ljubljanski javni bolnici je v nedeljo umrla tašča g. inž. Marka Kranjca ga. Terezija Turšič na posledicah težke bolezni Pokojnica je živela dolgo let v Ameriki, kjer je uživala sloves ene najboljših kuharic. Svoječasno je prejela na kuharski razstavi v Saint - Louisu prvo odlikovanje za svojo kuharsko umetnost Pokojnica je v Ameriki zbolela, a ameriški zdravniki so njeno bolezen še poslabšali Vrnila se je v domovino, da bi v svoji rodni grudi našla zadnji počitek. Blag ji spomin!

u— **Prijet prodajalec utihotapljenega saharina** Policijski agent je predsnočnjim zalotil v mestu nekega moža, ki je obiskoval razne stranke ter ponujal v nakup očividno utihotapljen saharin. Detektiv je odpeljal moža na policijo, kjer so mu saharin zaplenili ter uvedli proti njemu preiskavo.

u— **Tatvina suknje.** V noči na nedeljo okrog pol 4. zjutraj je neznan tat ukradel mitniškemu prejemniku Ivanu Benediku na veselični prireditvi v gostilni Rozman na Sv. Petra cesti novo črno suknjo, vredno 1900 Din Suknja je visela v salonu in jo je tat odnesel med tem, ko se je lastnik mudil pri eni sosednjih miz. Okradenec je tatvino sicer takoj prijavil, a je le malo upanja, da pride zopet v posest ukradene suknje.

u— **Domača zabava s plesom v hotelu »Lloydu« na pustni torek.** 338

u— **Drobna policijska kronika.** Pustna nedelja, oziroma noč po njej je minula brez vsakih večjih ekscesov. Policija je bila prisiljena aretirati samo enega edinega pijanca, ki bi skoraj obležal v snegu, ker se je preveč nabral dalmatinca. Aretirana je bila dalje še neka ženska zaradi izvrševanja tajne prostitucije ter neki France T. zaradi prepovedanega povratka. V ostalem so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: Najdba brusa na dvorišču neke hiše v Rožni dolini, za katerega je menil brusač Jurij Lavrič, da mu je bil dne 5. t. m. ukraden, 1 pobeg iz umobolnice, 1 primer nedostojnega vedenja, 2 primera prekoračenja policijske ure, 2 prestopka predpisov o zapiranju trgovin, 3 prestopki cestnega policijskega reda.

Iz Maribora

a— **Mala Miss Maribor.** Včeraj je Prvi slovenski sportni klub Maribor priredil rajanje malčkov, na katerem so se zabavali odrasli in otroci. Zlasti so ugajale skupine, prirejene pod vodstvom ge. dr. Ravnikove, načelnice hazenskega odseka SK. Maribor. Plese kresnic in sojenic pa je priredila ritmična šola gdč. Pečnikove. Izvoljena je bila tudi mala Miss Maribor v osebi Zdenke Ginčeve, hčerke g. ravnatelja Ginca. Razsodišče pri volitvi najmlajše mariborske lepotice so tvorili domači umetniki in novinarji.

a— **Renoviranje unionske dvorane.** Delniška družba, ki je lastnica unionske dvorane v Mariboru, čije lastnik je bil prej g. Götz, je sklenila renovirati to dvorano, ki je zadnje čase služila za vse večje prireditve tako nemških kakor slovenskih društev. Dvorana in poslopje je bilo sezidano tik po vojni, vendar je notranjost dvorane trpela zaradi dekoracij ob raznih prilikah. Družba Union bo po renovaciji prepovedala dekoracije dvorane, letos smo imeli torej zadnjič veselice in zabave v dekorirani unionski dvorani. Pri tej priliki opozarjamo na pomanjkanje telefona v dvorani. Tudi telefonska celica naj bi se uredila ob priliki renoviranja.

a— **Spopolnitev avtobusnega prometa.** Kljub slabim cestam je mestno avtobusno podjetje podaljšalo svojo progo skozi Pobrežje do Marije Brezje. Prebivalci novih kolonij želijo da bi se avtobusna proga podaljšala od vojašnice kralja Petra v Magdalensko ulico Prometnega reda zaradi tega ne bi bilo treba dosti izpreminjati. Izkazala pa bi se podjetnost avtobusnega podjetja in se izvolstvu bi bilo zelo ustreženo.

a— **Eelektrifikacija državnega mostu.** V javnosti se je večkrat čulo pritožbe zaradi nezadostne razsvetljave državnega mostu čez Dravo, ker je tu izredno živahen promet zlasti ob večernih urah. Pa tudi iz lepotnega stališča bi bilo želeti večje razsvetljave mostu, ker je najlepša razgledna in promenadna točka Maribora. Kakor doznavamo, se je mestno električno podjetje odločilo, da razsvetljavo na državnem mostu izboljša in je že poverilo nekemu arhitektu, naj naredi tozadevne načrte.

a— **Tihotapci.** Tihotapstvo cvete zlasti na severni meji vedno bolj in postaja tudi vedno bolj romantično. Včeraj so finančni stražniki ustavili pri Št. Ilju tri sumljive moške, katere so hoteli legitimirati. Mesto legitimacij pa je eden tihotapcev potegnil samokres in ustrelil na finančnega stražnika. V temi k sreči ni pogodil, zato je pa napadel finančnega organa z nožem. Nato pa so se tihotapci spustili v beg. O napadu je bila obveščena mariborska policija, ki je imela srečo in je že včeraj zjutraj aretirala nekega Alojza P., ki je osumljen soudeležbe pri napadu Pri zaslišanju se je izgovarjal in tajil na vse načine in pri tem večkrat zašel v protislovja. Rekel je, da je sicer informiran o napadu na finančne organe, da pa so napad izvršili njemu neznani tihotapci. Pridržali so ga v zaporu v svrho nadaljne preiskave.

Veliki jugoslovenski umetnik
Svetislav Petrović
popularni ljubljenec publike celega sveta igra danes v njegovem najnovejšem ruskem velefilmu:
„Carevič"
(»Rapsodija strasti«)
Sodeluje ruski pevski zbor in balalajke!
Danes ob 4., ¼ 7., ½ 8. in 9.
Telefon 2730. — Kino Dvor!

Namočena polenovka
odslej stalno v zalogi pri tvrdki
ANTON FAZARINC, CELJE

Iz Kranja

r— *Pojasnjen vlom.* Tukajšnje orožništvo pod vodstvom narednika g. Mandeljca, je po temeljiti preiskavi izsledilo in ugotovilo vlomilce, ki so izvršili vlom preteklo sredo ponoči pri gostilničarju in trgovcu z vinom g. Finku v kokrskem predmestju. Vlom je izvršil poznani profesijonalni vlomilec Lojze Oman, doma iz Tenetič pri Golniku, ki je bil zaradi tatvin neštetokrat kaznovan in zaprt. Naslednji dan po vlomu se je Oman odpeljal iz Kranja v Radovljico, kjer je še isti dan s tovarišema poskusil izvršiti vlom v gostilni Kunstelj in kjer je bil na licu mesta zapažen in aretiran. Da je izvršil vlom v Kranju, se je dokazalo s tem, ker je v Radovljici plačeval po gostilnah z cigaretami, ki jih je ukradel pri Finku. Sedaj se Oman nahaja v sodnih zaporih radovljiškega sodišča.

DANES GLEDALIŠKA REDUTA
KRANJ — NARODNI DOM
JAZZBAND MERKUR

r— *Sobotna Sokolova maškerada* v Narodnem domu je uspela pač najlepše ter ponovno dokazala, da je največja prireditev te vrste na Gorenjskem. Učinkovita je bila dekoracija dvoran. Posetilo je maškerado nad 900 oseb. Izmed 220 mask so pri prodaji listkov dobile največ glasov in lepe nagrade za svoje maske gdč. Anka Linhartova, gospa Likarjeva in gdč. Vika Andrašičeva. V vseh prostorih se je razvila najprisrčnejša zabava. Za ples sta skrbela godba Dravske divizije in znani Nagodetov jazz-band iz Ljubljane. Najbolj veselo in prijetno pa je bilo v baru.

r— *Gledališka reduta — nocoj.* Gledališki oder priredi nocoj v Narodnem domu svojo gledališko reduto, ki se je izredno priljubila. Zanje vlada zanimanje zlasti tudi v Ljubljani. Igra priznani Merkurjev jazzband iz Ljubljane. Konkurenca mask. Ugodne železniške zveze na vse strani.

Z Jesenic

—s *Dramatični odsek »Sokola«* uprizori danes 12. t. m. veseloigro »Stari grehi«. — Vsebina je zajeta iz življenja treh starih samcev. Zabave in smeha dovolj. — Predprodaja vstopnic pri br. Mežiku. — Dvorana zakurjena.

Iz Litije

i— *Zaradi mraza odpovedan pustni korzo.* Litija je doslej imela še vsako leto tradicijonalni pustni korzo. Tudi za letos so se pripravljali litijski obrtniki, ki jim gre običajna pravica že od nekdaj, da se poveselijo na korzu. Toda zaradi mraza bo obhod letos odpadel. To je pač redek primer, da bodo na pustni torek naše ulice brez maškar. Kaj takega ni bilo niti med vojno, ko so si Litijani privoščili javno »aprovizacijo«, kjer so delili maškaram razne dobrote.

i— *Posipajte hodnike pred hišami!* Ta umestni nasvet bo gotovo vsakdo pozdravil, ki noče, da se mu primeri tako kakor gospej M. s Frtice. Gredoč na vlak ji je pred neko hišo na Glavnem trgu spodrsnilo in si je pri padcu izvinila nogo. Z nameravano vožnjo v Ljubljano pa ni bilo potem seveda nič, ker so gospo morali prenesti domov.

i— *Miss Litija.* Na sobotni litijski maškeradi se je vršila volitev miss Litije za leto 1929. Konkurenca je bila precej huda, pasivno volilno pravico so imele samo maskirane dame. Volitve pa so se vršile s kroglicami, ker je imela vsaka kandidatinja svojo skrinjico ter krdelo čuvarjev in agitatorjev-kavalirjev. Strutinij je našel največ glasov v skrinjici št. 17 S tem je postala ga. Tončka Jelnikarjeva, soproga predilniškega uradnika iz Gradca pri Litiji miss Litija. Dobila je 173 glasov. Drugo mesto je dobila gdč. Mari Strossova, hčerka predilniškega nadmojstra, istotako iz Gradca pri Litiji, tretje mesto pa je bilo odločeno za gdč. Marto Berdajsovo, poštno upraviteljico na Savi pri Litiji.

i— *Mraz pa tak!* Včeraj, v ponedeljek je vlekla po vsej tukajšnji pokrajini strupena burja. Posebno na Dobravi je šlo kar do kosti. Mlekarji iz Šmartna so pripeljali v Litijo mesto tekočega mleka — led.

Žena, ki doji bo imela dovolj mleka in bo zasigurala svojemu detečku krepak in zdrav razvoj, ako bo jemala za dopoldne in za južino 2—3 žličice Ovomaltine v skodelici mleka.

Žrebanje v drž. razr. loteriji

Dne 5. februarja so bile sledeče pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 30 000 je zadela št. 115.680

Din 3.000 je zadela št. 5767

Po Din 1000.— številke: 20.061, 75.770, 84.664.

Po Din 300.— številke: 5727, 5743, 17.914, 17.961, 30.965, 40 528, 53.433, 53.457, 53.472, 66.632, 66.653, 66.661, 66.667, 91.783, 91.796, 7.613, 20.088, 20.116, 20.128, 46.009, 70.221, 70.258, 70.298, 84.590, 84.658, 84.693, 97.316, 97.353, 97.377 97.410, 97.440, 109.742, 109.836, 123.807, 123.811, 103.157, 103.164, 34.756, 34.765 58.296, 58.304, 58.307, 74.697, 96.852, 99.759, 107.952, 123.529, 123.555.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Duhovniki, vrnimo se k svojemu vzvišenemu poklicu!

Interesanten in pomemben apel uglednega duhovnika z dežele.

Ugleden duhovnik z dežele nam piše: Po razpustu političnih strank sem napisal priložene vrstice kot nekak apel na svoje duhovne sobrate ter jih poslal v naše (menda: klerikalne op. ur.) liste. Zaman sem čakal na objavo: Pošiljam sedaj prepis Vam ter Vas prosim, da ga ne zavržete. »Jutro« se mnogo čita tudi v duhovniških krogih in moj apel bo gotovo prišel na pravo adreso. Imam samo eno željo: da bi se duhovščina sedaj, ko more vsled razpusta SLS vreči raz sebe teroristični strankarski jarem, vrnila k svojemu pravemu misijonskemu poklicu. To bi bila največja sreča za naš narod in državo! Vem, da mi bodo mnogi duhovniki pritrdili.

(Želi g. pisca radi ustrežemo ter objavljamo njegov članek. — Op. ur.).

Medvojna doba je narode demoralizirala. Razširila se je sebičnost, v katero so se vplele še razne komplikacije, ki so postale nevarna rak-rana na telesih narodov. Uverjeni smo bili, da bodo po vojni merodajni faktorji zastavili vse sile, da spravijo človeštvo nazaj na pravo pot bratstva. A žal ni bilo tako. Čim dalje tem bolj smo lahko opažali, da se v prvi vrsti vsi krščanski narodi oddaljujejo od končnega cilja — ljubezni in da je, kakor vse, tudi nas obšla strankarska strast, ki si je prisvojila še Machiavellijev izrek, da odločuje v politiki edino le uspeh, ter pokopala s tem še zadnjo iskrico iskrenosti. Machiavelizem je dal povod, da se je perzrl marsikak greh in posledice tega niso izostale. Samoljublje, lakomnost, strokoustnost, brezvestnost, opravljivost, nehvaležnost, brezsrčnost, obrekljivost, nezmernost, surovost in pijanstvo so postale med nami skoroda čednosti. In glej, danes malokdo sliši klic iz puščave, ki povprašuje: »Ali smo še kristani? . . . Malokdo več se zaveda, da smo to le ob nedeljah in da se v ostalih dneh prav nič ne ločimo od poganov in ateistov. Vsak površen opazovalec je že majal z glavo, kajti ni se mogel otresti slutnje, da bo prišlo prej ko slej do tega, da bo čolnič naroda zašel v še hujše vrtince in da bo tedaj njegova usoda, enaka usodi utapljajoče se barke, ki goji še zadnji up, da bo morda le kdo še ujel zadnji klic SOS.

Ali nismo lahko hvaležni Bogu, da je ohranil zvestega krmarja našega čolnička in ga razsvetlil v zadnjem trenutku, da je usmeril naš čoln proti zavetišču? Kam bi bili prišli brez njega, ko nismo mislili v nevarnosti na drugo, kakor na uspeh pri medsebojnem prepiru, ko je prišlo že tako daleč, da je brat moril brata, in sta bili ie še laž in korupcija edini lučki v temi, ki je med viharjem zavladalo?!

Kaj sedaj, ko se nahajamo v mirnejšem pristanišču? Ali naj se na tihem medsebojna borba nadaljuje? Ne! Še danes strnimo vse sile in jih posvetimo blagru naroda! Zato na delo vsi, ki ljubite svoj narod in svojega zvestega krmarja. Na delo posebno duhovniki, ki pasete čredo in jo vzgajate! Zavedajte se, da je rekel veliki učenik ljubezni, Jezus Kristus: »Vi ste sol zemlje« in pristavil k temu še mile besede: »Vi ste luč svetu. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela.« (Mat. 5. 13. 14.) Tudi danes vas poziva: »Pojdite . . . !« a ne v tuje dežele med pogane, temveč k srcem našega naroda, da se izločijo iz telesa njegovega vsi že omenjeni grehi, ki ustvarjajo veliko brezdno med ljudmi in Bogom, ki je ljubezen. Med narodom, kamor je zašel greh, je najlepše in najplemenitejše misijonsko polje. Zgodovina nas bo sodila po sadovih, kajti veliki učenik je rekel: »Po njih sadovih ih spoznate. Dobro drevo ne more roditi slabega sadu.« (Mat. 7. 16. 18.) Duhovni sobratje! Naloga naša je tedaj, da opustimo vse delo, ki ni v skladu z našim poslanstvom, kajti »nihče ne more dvema gospodarjema služiti: ker ali bo enega mrzil in drugega ljubil, ali bo enemu vdan in bo drugega zaničeval«. (Mat. 6, 24.) Zastavimo tedaj vse svoje sile duha in ljubezni, da vzgojimo samo dobre ljudi, kajti dobre odnošaje na svetu bode ustvarili edino le dobri ljudje. Da bomo pa dobri je potrebno, (kakor pravi Kristus) da se prerodimo in da v naših srcih zaplapola trobojnica ljubezni. Kjer ljubezen — tam Bog, pravi pregovor. Ali se zavedamo sedaj vsi, odkod naša žalostna polpreteklost? Od nas, pastirji je odvisno, da ne bo narod podoben farizejem, ki so čistili kozarec in skledo od zunaj, znotraj pa sta ostali posodi polni ropa in nezmernosti. Od nas je odvisno, da ne bo narod podoben pobeljenim grobovom, ki se od zuna, zdé lepi, znotraj pa so polni mrtvaških kosti in vse nesnage. Od nas je odvisno, da ne bo Bog ponovil besed: »To ljudstvo me z ustnami spoštuje, njih srce pa je daleč od mene«. (Mark. 7, 6.) Od nas je odvisno da postane narod »Božja njiva« in da bo na njej lahko vsklilo seme ljubezni Božje, ki ga bodo sejali oni, ki živijo tako, »kakor je on živel« (1. Jan. 2, 6.)

Kristus na Golgoti naj se ne oznanja »iz strankarstva« temveč iz »čistega namena«. (Fil. 1, 15—17.) Iz istih ust naj ne prihaja »blagoslov in kletev«, kajti »studenec iz iste votline ne bruha sladke in grenke vode«. (Jak. 3, 10, 11.) Svetilnica našega poslanstva bodi: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe, in kakor hočete da bi ljudje vam storili, prav tako storite tudi vi njim«. (Luk. 6, 31.)

Nihče naj ne odlaša, ker pozna je ura in v zvoniku bo odbilo vsak čas dvanajst . . .!

Pretresljiva socijalna slika iz prestolnice

Beograjska občinska uprava je sestavila posebno komisijo, da preišče in po potrebi tudi zapre nehigijenična stanovanja v starem delu mesta. Že prvi dan pregledovanja nezdravih stanovanj je komisija pod vodstvom občinskega zdravnika dr. Joksimovića odkrila prave grozote.

V Ratarski ulici št. 52, je velika stara hiša upokojenega uradnika državne razredne loterije. Stanovanja, ki imajo okna na ulico, so primerna, dvoriščna stanovanja pa so pravi brlog. Do njih prideš po ozkih temnih hodnikih, ki ne zaslužijo tega imena in bi se morali imenovati rovi.

Član komisije opisuje ogled takole:

Odpro se neka vrata. Nasproti nam udari vzduh vlage in gnilobe. Ko se navadimo na mrak, vidimo, da je soba dolga blizu tri metre, 2 m pa široka »Kdo stanuje tu?« vpraša zdravnik. — »Jaz in moja dva tovariša z ženami in otroki,« odgovarja nekimajhen človek. »Najemnina je draga: za to sobo plačamo skupaj 300 Din.« — »Soba je nezdrava,« moni zdravnik. »ugonobili se boste.«

»E, gospod, če bi videli moj brlog,« se oglasi neka mlajša žena, ki se je pojavila pred vrati. »V njej se ne moremo niti obračati. Ponoči ne moremo ležati. Z otrokom v naročju čepim vso noč.«

Iz hodnika gremo po dolgem dvorišču, odkoder vodijo na vse strani rovi in nizka vrata.

Tu stanujejo testeninarji. V vsaki sobi jih je pet do sedem, da zložijo skupaj najemnino 300 Din.

Iz nekega majega okna bruha gost dim. Ta soba je široka komaj dober meter. Pri vratih ob steni je postelja in na njej sedi četvero stanovalcev. Vse drugo se v sobi ne vidi zaradi goste pare. Kdo biva tu?

»Tu stanuje perica Mileva Petrović, ona pere, mi se pa grejemo,« odgovarja nekdo iz sobe. V sosednji sobi je troje otrok. Najstarejša je deklica 12 let, najmlajše dete pa še ni niti shodilo.

»Kje je mama?« — »Ves dan šiva vreče.« — »Kje je tata?« — »Nimam ga. Ko sem bila še čisto mala, je odšel in ni se več vrnil.«

Podobnih stanovanj in stanovalcev je še več. Večina stanovanj je zaprtih. Prebivalci so ves dan po mestu na delu, ter se vračajo šele zvečer, da prebijejo noč, ležeč drug poleg drugega na tleh. Eno stanovanje je hkrati čevljarska delavnica. V njej dela mojster in par pomočnikov. Zvečer spravijo orodje v kot ter ležejo s svojimi družinami na tla, pokrita s cunjami. V sobi je samo ena postelja. Na njej leži bolna mojstrova žena ter stoče od bolečin. Zdravnika ni klicala. Nima denarja. Da občinski zdravnik brezplačno zdravi, tega ne ve.

V veliki hiši so samo štiri skrajno primitivna stranišča. Na zdravnikovo vprašanje, kje je smetišče, so ljudje odgovarjali: Povsod so smeti in nesnaga . . . Res strašna slika tik tolikih razkošnih palač!

Sport

Zadnje sportne vesti

Naši vojaki-smučarji so dosegli v Zakopanih časten uspeh. V nedeljo so se poleg tekmovanja v smuških skokih vršile vojaške tekme. Zmagali so seveda Finci, ki so v času 3 : 11 : 44 prišli kot prvi na cilj. Sledili so Poljaki 3 : 16 : 13, Rumuni 3 : 19 : 18, Čehoslovaki 3 : 22 : 24.4, Jugoslovani 3 : 34 : 22.5 in Francozi 3 : 52 : 50.6. — V skokih so zmagali Norvežani, ki so zasedli prva štiri mesta. Najdaljši skok je dosegel zmagovalec Kieppen z 58.5. Izven konkurence so se dosegli skoki 71, 63 in 59. — Vesti o poteku nedeljskih tekmovanj so se razširjala po radiju. Prenos je bil zelo dober. Na koncu prenosa je predsednik mednarodnega smuškega saveza pozdravil svetovno občinstvo. Po njegovem govoru je govoril po en zastopnik tekmujočih narodov, med njimi tudi Jugosloven, ki je govoril v našem jeziku. Prireditev je trajala od opoldne do 14.30.

O prireditvah v Sloveniji treba omeniti propagandne desalne tekme, ki jih je priredilo SPD v Bohinju. Startalo se je v treh skupinah. Pri novincih je zmagal Nace Košak (Ilirija), pri damah ga. Kadrnka, ki je nastopila sama, pri gospodih pa P. Schwab (Ilirija). Predpisane vaje niso bile z ozirom na propagandni značaj pretežke.

Mnogo zanimanja so vzbudili tudi smuški skoki na novozgrajeni smuški skakalnici v Bohinju, ki je naša najboljša skakalnica, enakovredna inozemskim skakalnicam. Velik napredek v smuških skokih je pokazal učenec inž. Hanssenove šole Šramelj (Ljubljanski smučarski klub), ki obeta, da bo postal naš prvi internacijonalec. Skočil je 37 m. Drugo mesto je zasedel naš stari znanec Joža Pogačar, tretje pa Zupan. Izven konkurence je predvajal krasne skoke inž. Hanssen.

V nogometu ni bilo nič posebnega. Hud mraz in zasnežena igrišča so ukradla nogometašem v marsikaterem kraju en termin. Omeniti bi bilo treba mednarodno tekmo Nemčija : Švica, ki se je vršila v Mannheimu. Zmagali so Nemci s 7 : 1 (3 : 0).

Občni zbor motokluba »Ljubljana«

Nedavno se je vršil tretji redni občni zbor Motokluba Ljubljana. Kot predsednik Motokluba Ljubljana je g. prof. dr. Alojzij Zalokar pozdravil navzoče člane, ki so se v velikem številu udeležili občnega zbora ter jim v kratkih besedah razložil delovanje kluba, ki je bilo v pretečenem letu zgolj sportno. Udeležba mu je dokaz, da bo v prihodnje boljše, t. j. da se bodo člani udejstvovali sportno in stanovsko.

Iz tajniškega kakor tudi iz poročila načelnika sportne komisije izhaja, da se je v klubu v pretečenem letu zelo veliko delalo. Klub je zgradil veliko moderno dirkališče, priredil dve veliki motociklistični dirki, ki so zelo lepo uspele, le žal, da je bilo od strani občinstva premalo zanimanja. Klub je napravil več izletov doma ter enega v inozemstvo, in sicer na Koroško.

Na občnem zboru je bil izvoljen nov odbor, ki se je na prvi odborvi seji konstituiral nastopno: Predsednik: Dr. prof. A. Zalokar, podpredsednik: Mr. Ph. Milivoj Leustek, tajnika: L. Zwolinski, Štefan Krhne, blagajnik: Fr. Kham, gospodar: Josip Vesel, odborniki: E. Čch, E. Rosa, Fr. Batjel. Načelnik sportne komisije Alojzij Cirman, člana sportne komisije: Golob in Rozman, revizorja: Emil Kroužek in Stanislav Hlužička.

Razpis tekme za državno prvenstvo v smuških skokih

Jugoslovenski zimsko-sportni savez razpisuje tekmo za državno prvenstvo v smuških skokih. Tekma se vrši na skakalnici v Mojstrani dne 17. t. m. Tekmuje se po tekmovalnem pravilniku Jugoslovenskega zimskosportnega saveza. Start ob pol 11. uri dopoldne po prihodu jutranjega vlaka. Startati smejo vsi verificirani tekmovalci JZSS. — Prijavnina Din 10.— za osebo. Prijave sprejema do 16. t. m. tajnik smuško tehničnega odbora F. Kopriva, Ljubljana, Aleksandrova 14.

Prvi trije zmagovalci prejmejo plakete in priznanice. Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost. — Jug. zimskosportni savez.

Primorje v Splitu. Slovenski prvak Primorje gostuje v soboto in v nedeljo v Splitu proti tamošnjemu Hajduku.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17.30 važen trening I. skupine v telovadnici šole na Ledini. — Načelnik.

Osnanilo

S tem osnanilam svojim podložnim soseskinim vikshim ino nishim na snanje damo in ukashemo obenem nashimu skrivnostniku ino drugim opravilnikam sa dne 12. svezhana eno lushnost perskerbeti.

Ta dan bo v Areni Narodniga Doma eni veliki ozhitni hausbal ali musika s plesom ino mashkorada se vershila.

Nashe ino nashih opravilnikov pervo persadevanje bo, kolikor bo v nashi mozhi stalo, obzhe sadovolstvo perpravit.

Na ta hausbal ali musika s plesam niso samo moshje ino shene vishiga stanu povablene, temozh vsi mestni ino dezhelni mozhje, kateri sa perstop 10.— Dinarjev u dobrim dnarju plazhajo.

Kdor ima perpraven oblizhej naj mashkoro na sebe natakne.

Musiko sa ples bodo godzi ali shkripazhi Nagodeta delali. Sa poshteno sadershanje bo perskerbljeno, zhe se pa napzhnosti pergode jih nashi opravilniki videt ne smejo.

Dano v Nashim velikim mestu ino selu Ljubljani osmiga dne mesza svezhana v letu po Kristusovim rojstvu tavshent devet stodvajset ino devetim.

ILIRIJA klub za shportberz, drizhkanje in shtemanje.

Gospodarstvo

= **»Narodno blagostanje«.** Pod gornjim naslovom je izšla v Beogradu prva številka gospodarske tedenske revije, ki jo izdaja dr. Velimir Bajkić, bivši profesor za narodno ekonomijo na beograjski univerzi. Revija se bo pečala z denarstvom, finančnimi vprašanji, z gospodarsko in socijalno politiko, z gospodarsko - pravnimi vprašanji in s socijologijo. Kakor je iz uvodnega članka razvidno, bo revija propagirala gospodarsko politiko, ki vodi do višjega življenskega standarda, do narodnega blagostanja (prosperitij). Taka politika pa mora postati imperativ naše državne politike. — V prvi številki je med drugim objavil ljubljanski vseučiliški profesor dr. Bilimović daljši članek o možnosti proučevanja konjunkture v naši državi; dr. Janko Hacin pa o informacijskih kreditnih odsekih pri Narodni banki. Revija bo redno objavljala statistične podatke o razvoju narodnega blagostanja in indeks narodnega blagostanja.

= **Cesija reklamacijske pravice na železnici.** Dne 17. januarja je bila v »Službenih Novinah« objavljena nardeba prometnega ministra (bivšega), po kateri se pri cesijah reklamacijske pravice glede voznine in primanjkljaja zahteva, da se podpis v pooblastilu legalizira. Ker se v praksi pogosto reklamirajo tudi manjši zneski, bo ta uredba v bodoče v mnogih takih primerih zaradi stroškov legalizacije otežkočila reklamacije. Zaradi tega bi bilo na mestu, da bi novi prometni minister to naredbo ukinil vsaj za manjše reklamacijske zneske. Ker se mora pri takih reklamacijah predložiti originalni tovorni list, je zloraba, vsaj pri običajnih zneskih, povsem izključena.

= **Velika insolvenca v Zagrebu.** Zagrebška tekstilna tvrdka Inž. R. & A. Gorjan je te dni ustavila plačila ter je sodišče že izdalo odsvojno prepoved. Kakor se zatrjuje, znašajo pasive 8 milijonov Din, katerim stojijo nasproti aktive v približno enaki višini.

= **Nemški provenijenčni zakon za hmelj,** o katerem razpravlja sedaj zakonodajni odbor nemške državne zbornice, predvideva, da se onih vrst hmelja, ki so podvržene signiranju, ne sme mešati, razen če je hmelj iz istega okoliša in od istega letnika. Označba se ne bo omejila samo na plombiranje in pečatenje; izdajali se bodo poleg tega spremni certifikati glede produkcijske dežele, okoliša, specijalnega produkcijskega okraja in letnika. Mešanje in prebasanje nemškega signiranega hmelja se bo moralo vršiti pod uradnim nadzorstvom. Poleg provenijenčnega zakona in povišanja carinske zaščite zahtevajo nemški hmeljarji tudi uvedbo uradne notacije cen, ker notacije nürnberškega tržišča niso zanesljive in zadostne.

= **Računanje s parami povzroča zlasti v naši administraciji mnogo nepotrebnega** dela pri seštevanju, odštevanju, množenju in deljenju. Ker predstavlja ena para po zlati pariteti komaj enajsti del predvojne pare ali vinarja, po pariteti kupne moči pa celo petnajsti del, bi bilo umestno, da bi se tudi pri nas uvedlo zaokroženje vsot na 10 par, saj 10 par ne predstavlja niti 1 predvojne pare. Češkoslovaška je prav te dni uvedla obvezno zaokroženje na 5 češkoslovaških vinarjev in bi bilo koristno, da bi temu vzgledu sledili tudi mi.

= **12 držav bo sodelovalo pri emisiji romunskega stabilizacijskega posojila.** Kakor poročajo iz Bukarešte, bo nominalni iznos romunskega stabilizacijskega posojila, ki je bilo te dni sklenjeno in bo v kratkem emitirano, znašal 101 milijona dolarjev (5670 milijonov Din). Od te svote bo, kakor smo že poročali, prevzel 30 milijonov dolarjev (al pari) švedski vžigalični trust proti odstopu vžigaličnega monopola za 30 let. Emisija ostalih 71 milijonov bo razdeljena med ostalimi člani mednarodnega bančnega konzorcija, in sicer bo emitiranih v Franciji 22 milijonov dolarjev, v Zedinjenih državah 12 milijonov, v Angliji 10 milijonov, v Italiji 8 milijonov, v Nemčiji 5 milijonov, v Švici 4 milijone, v Nizozemski 3 milijone, v Belgiji 3 milijone, v Romuniji 2 milijona in v Češkoslovaški ter v Avstriji po 1 milijon dolarjev. Za posojilo bo Romunija zastavila dohodke monopola (tobak, vžigalice, sol), sredstva pa se bodo morala porabiti predvsem za stabilizacijo leja, za uravnoteženje proračuna in za izgraditev železniškega omrežja. Za izvedbo stabilizacijskega in konsolidacijskega načrta bo Romunija dobila poleg posvetovalca pri rum. Narodni banki v osebi dosedanjega viceguvernerja Francoske banke prof. Rista, še drugega posvetovalca za železnice.

= **Valorizacija glavnice.** Osiješka parobrodna družba »Union« je v zvezi z valorizacijo investicij povišala delniško glavnico od 7.5 na 12 milijonov Din. Na 5 starih delnic (po 200 Din) bo delničarjem razdelila brezplačno 3 nove.

= **Za IX. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem,** ki se bo vršil od 30. maja do 9. junija t. l. je uprava velesejma že razposlala interesentom prijavnice za udeležbo v izpolnitev. Če kdo izmed interesentov tiskovine ne bi bil dobil dostavljene, naj jo takoj zahteva od urada velesejma v Ljubljani.

= **Ogromne izgube angleške težke industrije.** Kakor poročajo iz Londona, nameravajo glavnico velikega angleškega koncerna Armstrong-Withworth, ki obsega ogromna poljetja železarske, strojne, oboroževalne in ladjedelniške industrije, znižati za 14 milijonov funtov (3870 milijonov Din), kar znaša več kakor vplačani kapital. Koncern je utrpel ogromne izgube in je moral že pred 2 letoma zaprositi upnike za moratorij. V zvezi z redukcijo glavnice se bo tudi ves obrat reorganiziral.

= **Nazadovanje produkcije tobaka v Bolgariji.** Produkcija tobaka kaže v Bolgariji vsako leto nazadovanje, kar je v zvezi z dejstvom, da druge kulture (med drugimi bombaž) spodrivajo tobak. Od l. 1924. do 1928. je produkcija tobaka nazadovala od 492.000 stotov na 400.000, 272.000, 217.000 in 204.000 stotov. V zvezi z nazadovanjem produkcije nazaduje seveda tudi izvoz tobaka, ki gre največ v Nemčijo.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 50 kg angleškega kositra, 30 komadov krtač in 10 komadov omel, do 25. t. m. pa glede dobave 1 motorne brizgalne, 1000 kg tračnih žebljev, 1 motorja za vrtilni tok, 1 tropolnega sklepala in 1 napušča. Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: 28. t. m. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 17.500 komadov brastovih pragov, pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu pa glede dobave raznega maziva, bencina, petroleja in nafte. (Predmetni pogoji so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Od strokovnjakov priporočene za varstvo proti vnetju grla, prehladu kakov tudi gripi.

Prave Panflavin pastile v gornjem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.

Borze

11. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik, zlasti v devizah na Trst (preko 1 in četrt milijona Din), Dunaj (preko 1 milijona), Curih, Berlin in Prago. Privatna ponudba je krila le majhen del potrebe v devizi na Trst, vso ostalo potrebo pa je krila Narodna banka. Deviza na Dunaj je nekoliko popustila.

Na zagrebškem efektem tržišču so tečaji Vojne škode ostali v glavnem nespremenjeni. Za aranžma se je Vojna škoda trgovala po 432.5, kasa po 434, za februar po 432.5 do 433. Investicijsko je notiralo 87.75 — 89 brez prometa. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Praštedioni po 930, v Jugobanki po 90.5 — 91, v Ljubljanski kreditni po 125 in v Unionbanki po 55. Tržišče industrijskih vrednot je bilo bolj zanemarjeno. Zaključki so bili v Slaveksu po 103, v Slaveniji po 5.50 in v Pivovarni Sarajevo po 225. Trboveljska je notirala 472.5 — 490 brez prometa.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0-22.82, Berlin 13.505-13.535 (13.52), Bruselj 0—7.9232, Budimpešta 0—9.9305, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9875 — 8.0175 (8.0025), London 276.18 — 276.98 (276.58), Newyork 0—56.86, Pariz 221.58 — 223.58 (222.58), Praga 168.2 — 169 (168.6), Trst 297.2 — 299.2 (298.2)

Dunaj. Beograd 12.47625 — 12.51625, Berlin 168.63—169.13, London 34.4975—34.5975, Milan 37.19—37.29, Newyork 710.45—712.95, Praga 21.0155 — 21.0955, Curih 136.64 do 137.14; dinarji 12.4325 — 12.4925.

Zagreb. Amsterdam 22.79 — 22.85, Dunaj 7.9875 — 8.0175, Berlin 13.505 — 13.535, London 276.18 — 276.98, Milan 297.0846 do 299.0846, Newyork ček 56.76 — 56.96, Pariz 221.58 — 223.58, Praga 168.2 — 169, Curih 1094.4 — 1097.4.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.305, London 25.23875, Newyork 519.95, Milan 27.205, Praga 15.385, Dunaj 73.05, Budimpešta 90.615, Berlin 123.40, Bruselj 72.30, Varšava 58.30- Bukarešta 3.105, Sofija 3.755.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljubljj. kredit. 125 den., Praštedjona 930 den., Kreditni zavod 175 den., Vevče 120 den., Ruše 260—280, Stavbna 56 den., Šešir 105 den.

Zagreb Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 433 — 434, kasa 433.5 — 434, za februar 433 — 433.5, za april 439.5 — 441, za december 467 — 469.5, investicijsko 87.75 do 89, agrarne 53 — 54; bančne vrednote: Praštedjona 930 — 932.5, Srpska 153 — 154, Jugo 90.5 — 91, Poljo stara emisija 17.5 do 18, Ljubljanska kreditna 15 — 126, Kreditna 93 den., Narodna 7400 — 7500, Union 55 — 55.25; industrijske vrednote: Našička 1800 den., Gutmann 200—210, Slaveks 102.5 do 103, Slavonija 5.50 — 5.75, Drava 430 do 465, Isis 20 — 25, Vevče 125 — 130, Dubrovačka 480 — 490, Jadranska plovidba 590 den., Šećerana 475 — 480, Narodna mlinska 20 den., Trbovlje 472.5 — 490, Brod vagon 315 — 350.

Beograd. Vojna škoda 429.5 — 430, za februar 430 — 430.5, investicijsko 88.5 — 89

Blagovna tržišča

Na žateškem hmeljskem trgu je razpoloženje dalje mirno. Cene so ponovno nekoliko popustile. Srednji žateški hmelj se v Žatcu trguje po 1400 — 1500 Kč, na deželi pa se je slabše srednje blago kupovalo tudi že po 1300 Kč. Cene kažejo dalje tendenco za popuščanje.

= **Na nürnberškem hmeljskem trgu** se je razpoloženje ponovno poslabšalo. Prodanih je bilo le 80 bal po nazadujočih cenah. Hallertauski (Siegel) prvovrstni hmelj se je prodajal po 140—160, srednji po 110—130, tržni in gorski hmelj prvovrstni po 110 — 130, srednji ga po 80 — 100 mark. V tranzitnem prometu je bil prodanih nekaj partij jugoslovenskega hmelja po tlačenih cenah.

Ljubljanska blagovna borza (11. t. m.) **Les:** Tendenca nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 2 vagona orehovih plohov in 1 vagon orehovih hlodov. **Deželni pridelki:** Tendenca za žito nespremenjena. Zaključen je bil 1 vag. pšenice. Nudi se **pšenica** (sl. post., mlev. tar., 80 kg, 2% primesi plač. 30 dni): baška, promptna po 287.5 do 290, za februar po 292.5 — 295 za marc po 300 — 302.5, za april po305.5 — 307; **moka** »0g«, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 420 — 425; **koruza:** laplatska, promptna, postaja Domžale po 345, baška, času primerno suha, promptna slov. postaja po 295 do 297.5; **ječmen:** baranjski, pivovarniški, 68/69 kg 345 — 347.5; baški, ozimni, 67/68 kg 330 do 332.5.

Žitni trg (11. t. m.) Poročila iz Novega Sada so danes zaradi pretrganih telefonskih prog izostala. V inozemstvu se tečaji niso bistveno spremenili in tudi na našem trgu ni bilo opažati spremembe v dosedanji mirni tendenci. Ker mrzlo vreme traja dalje, ni računati, da bi cene popustile.

Novosadska blagovna borza (11. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 8 vagonov pšenice, 14 vagonov koruze, 15 vagonov moke in 3 vagone ovsa. **Pšenica:** baška in sremska 244 — 245; banaška, pariteta Vršac 235 — 237.5. **Ječmen:** baški 252.5 do 257.5; baški poznadni 279 — 280. **Oves:** baški 245 — 250; banaški 240 — 245. **Koruza:** baška in sremska 257.5 — 260; za marec-maj 277.5 — 280. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 340 — 350; »2« 320 — 330; »5« 300 — 310; »6« 270 — 280; »7« 260 — 265. **Otrobi:** baški 180 — 185.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 11. februarja 1929 — Višina barometra 308.8 m.

Kraj opazovanja	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m in sek	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana	8	767·6	17·7	42	ESE 4	10	sneg	0·1
Maribor		76[illegible]·5	—22·0	3[illegible]	WSW 1	9	sneg	1·0
Zagreb		768·6	—19·0	60	S2	10		
Beograd		768·8	—22·0	80	NI	9		
Sarajevo		762·1	—11·0	80	NE1	10	sneg	
Dubrovnik			0·0					
Skoplje	7	764·[illegible]	—13·0	90	SI	10	sneg	2·1
Split		751·7	+1·0	45	NE4	10	sneg	1·0

Solnce vzhaja ob 7.7, zahaja ob 17.21, luna vzhaja ob 8.29, zahaja ob 19.8.
najvišja —15.6, najnižja —18.6, v Mari[illegible] najnižja —24.0, v Zagrebu najnižja —20.0, v Beogradu najnižja 26.0, v Sarajevu najnižja —14.0, v Skoplju najnižja —13.0, v Splitu najnižja —1.0.

Dunajska vremenska napoved za torek: Vreme se ne bo popustil. Morda bo snežilo, posebno v južnih Alpah.

Iz življenja in sveta

Drama sredi zamrzlega Dunava

Zimski sportniki na dunavskem ledu pri Regensburgu — Led poka, voda narašča, ljudje se rešujejo iz mrzlega groba — Pogum drsalcev preprečil veliko katastrofo

V Regensburgu na Nemškem, nedaleč od avstrijske meje, je letos zamrznil Dunav. Takega mrazu ne pomnijo ondotni prebivalci že celih trideset let. Zato so se tega dejstva posebno razveselili sportniki, ki so brez dolgega pomišljanja sklenili prenesti radosti drsalskega sporta na zamrznjeno reko.

Število drsalcev je naraščalo od ure do ure in popoldne, ko je posijalo slabotno, polunjeno solnce na reko, je bilo sredi Dunava več sto ljudi. Naenkrat nekaj zahrešči in poči. Iz stotih grl se je utrgal krik groze . . . Ledena skorja se je preklala baš tam, kjer so se tega najmanj nadejali in skozi odprtino, ki je zijala sredi reke, je vrela voda z nepopisno naglico na dan, na ledu pa se je napravila zmrzlina, ki je zalivalo staro in mlado.

Sportnikov se je polastila velika panika. Mlajši drsalci, posebno otroci med šestim in devetim letom, katerih je bilo skoraj več kakor odraslih oseb, so vpili, da bodo utonili. Položaj se je še poslabšal, ko se je odtrgal velik kos ledu in so ga gnali ledenomrzli valovi več sto metrov naprej ter jeli z njim butati ob zaledeneli breg.

K sreči je bilo med drsalci nekaj pogumnih sportnikov, ki so si bili svesti nevarnosti. Spravili so na varno najprej ljudi, ki so se drsali na reki, potem pa so šli pomagat deci, ki se je potapljala že do vratu v vodi in je obupno klicala na pomoč.

Komaj je bilo to pri kraju, je nastal močan trušč. Led se je začel lomiti kar po sredi, voda je odnašala ledene plošče in jih drobila ob bregovih, iz dolge razpoke sredi Dunava pa je kipela voda, ki je kmalu narasla za dva metra.

Nastala je strašna naravna drama, ki je tembolj s strahom navdajala ljudi, ker so pravkar ušli smrti. A da ni bilo nekaj pogumnih sportnikov, bi bila imela smrt bogato žetev; razen par utrjenih plavačev bi bilo nad 150 oseb končalo v mrzlem ledenem grobu.

Ceremonijel do groba

Iz Španije poročajo o raznih ceremonijah, ki so bile v zvezi s pogrebom pokojne kraljice-matere. Ves prošli četrtek je ležalo truplo na mrtvaškem odru v dvorni kapeli. Dopoldne so neprenehoma brali maše, a ljudstvo je imelo pristop v kapelo do pozne noči. Kralj je bil prepovedal vsakršno fotografiranje trupla, istotako ni dovolil njegove balzamacije. V petek zjutraj je šel pogrebni sprevod med vojaškim špalirjem do severne postaje v Madridu. V sprevodu ni bilo nobenega člana kraljevske družine ali vlade, ker ceremonijel kaj takšnega prepoveduje. Šele na postaji je bila zbrana vlada s Primo de Riverom na čelu, diplomatski zbor in številne španske korporacije. Mrtvaški voz so naložili na odprt vagon, ki so ga priklopili k posebnemu vlaku, in vlak ga je odpeljal do Escoriala. Tu so prenesli španski veleplemenitaši krsto na svojih lastnih ramenih do avguštinskega samostana, kjer so jo oddali prijorju. Ta krsta je prav za prav dvojna krsta. Po različnih ceremonijah so gornjo odprli, tako da je videti obraz mrtvakinje skozi stekleno okence. Komornik, ki čuva ponoči pred spalnico kraljeve družine, je moral priseči, da je truplo res truplo kraljice-matere. Nato so položili krsto na katafalk v samostanski cerkvi, kjer se je pričela svečana žalna maša

Španska kraljica - mati Marija Kristina

z muziko in petjem. Po maši so spremili menihi s prijorjem krsto v grobnico, a tu so jo odnesli menihi sami v tako imenovano «dvorano trohnenja», kjer ostane 30 do 40 let, dokler se ne spremeni truplo popolnoma v okostnjak. Šele potem se izvrši pravi pokop v grobnici. Tu, v escorialski grobnici, ležijo vsi španski kralji in kraljice od Karla V. dalje. Grobnica ima 26 oddelkov, ki so zasedeni že vsi razen treh. Ljudstvo pravi, da bo konec španskih kraljev, ko bo grobnica napolnjena do zadnjega oddelka.

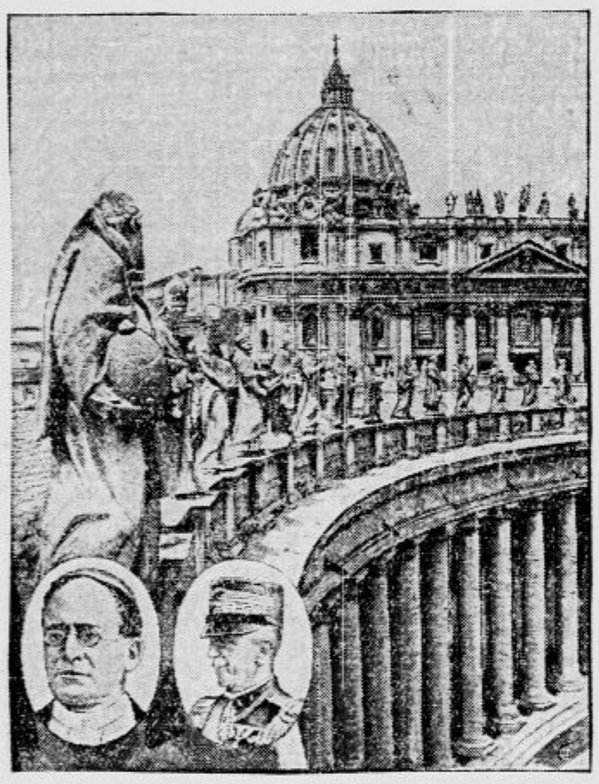

Rimski sporazum podpisan

Kakor so poročali včerajšnji listi, sta Mussolini in kardinal Gasparri podpisala v lateranski palači pogodbo o spravi med Vatikanom in Kvirinalom. Na sliki sta oba kontrahenta, papež Pij XI. in kralj Viktor Emanuel. Zgoraj del Vatikana s cerkvijo sv. Petra v ozadju.

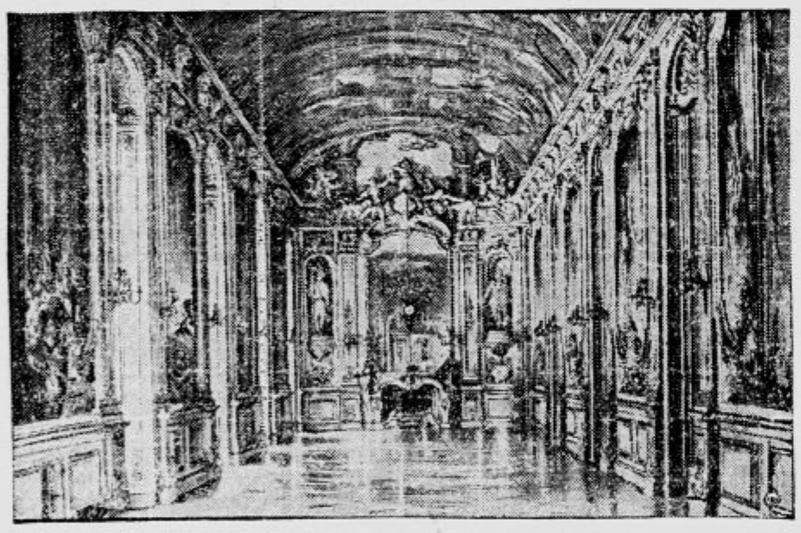

»Zlata dvorana« Francoske banke v Parizu,
ki služi reparacijskim izvedencem kot sejna dvorana.

Danski kralj in kraljica
sta prišla na obiske v Pariz.

Želje Miss Evrope

Gospodična Erzsy Simonova, kraljica ženske lepote v Evropi za leto 1929, ima, odkar je zasedla prestol krasotic, jako nemirne ure. Od vseh strani jo oblegajo oboževalci in občudovalci, ki jim poprej ni bilo niti najmanj do 19-letne madžarske provincijalke. Njeni nasprotniki pa širijo o njej vsakovrstne vesti; ženske nasprotnice ji v prvi vrsti očitajo njeno židovsko poreklo.

Baje se je že v Budimpešti vodila srdita polemika o vprašanju ali sme madžarska država, ki je v svojem jedru katoliška, predstaviti mednarodnemu forumu za lepotno konkurenco lepotico, ki se po njenih žilah pretaka židovska kri. Toda že na domačih tleh je med židovsko in protižidovsko strujo zmagalo židovstvo, ki se je po svojih dobrih zvezah obneslo tudi v zunanjem svetu.

V pariškem hotelu, kjer stanuje Miss Evropa, se javi vsak dan mnogo ljudi, ki prinašajo darove madžarski lepotici. Pravijo, da izgledajo apartementi, kjer stanuje gospodična Simonova, kakor kakšna trgovska hiša. Neka turška princesa, ki stanuje pod isto streho kakor Miss Evropa, je poslala krasotici krasno starinsko kaseto z uhani. Avtomobilska tvornica Renault ji je poklonila krasen avtomobil svojega izdelka. Razume se, da so evropske ekspoziture ameriških filmskih tvornic napravile Miss Evropi najlaskavejše ponudbe. Posneli so tudi kratek film, ki predstavlja Miss Evropo in so zraven napravili gramofonsko ploščo z govorom, ki ga je govorila dama najprej v angleščini, nato pa v madžarskem jeziku.

Na vprašanje, česa si najbolj želi, je gospodična Simonova odgovorila, da bi rada dobila lepega, mladega, zalega in seveda bogatega moža, ki ji bo nudil pogoje za brezskrbno življenje. Iz tega razloga je tudi odklonila ponudbo ameriške filmske družbe Paramount, ki ji je ponudila mesto stara in temu primerno gažo. Koncem tega tedna bo Miss Evropa sprejeta v avdijenci od predsednika francoske republike, potem pa se odpelje za kratek čas na obisk v Budimpešto.

Tragika igralskega življenja

Življenje nas postavlja včasi v položaje, čijih tragiko ni prekosila še nobena pesniška fantazija. Miss Gregson, s pravim imenom Goodfellow, je znana igralka manhesterskega gledališča. V zadnjih časih se je odlikovala v veseli spevoigri «O Letty». Nekega večera so jo pozvali telegrafično k njenemu sinu, ki je ležal za vnetjem pljuč v bolnišnici Uboga mati je prišla ravno prav, da je prečula njegovo zadnjo noč ob njegovi postelji. Že drugi večer je bila spet v Manchestru, kjer je morala nastopiti v omenjeni igri. Z ničemur ni pokazala strašne žalosti, ki jo je imela v svojem srcu. Bila je na videz vesela in razposajena kakor po navadi. Ko je pa občinstvo zahtevalo, naj zapoje staro škotsko pesem, ki jo je prepeval včasi nje mrtvi sin, se ni mogla več obvladati. Bruhnila je v krčevit jok in so jo morali tovariši napol nezavestno odnesti z odra.

Jezik mu je zmrznil

V Wellsu na avstrijskem ozemlju živi 8 letni učenec A. L., ki se mu je prošle dni v velikem mrazu pripetila prav originalna nezgoda. Nespameten, kakor je, je lizal led, ki se je napravil na ograji cerkve Sv. Mihaela. Nekaj časa se mu je to zdelo zelo prijetno, kmalu pa mu je jezik primrznil in se oprijel ledu. Fant ga ni več mogel odtrgati. Začel je tuliti. Ljudje, ki so videli, da se je jezik prijel leda in da ga otrok ne more več potegniti v usta, so ga začeli ribati s snegom in s ga počasi toliko ogreli, da ga je otrok lahko spravil nazaj v usta. Potem so peljali fanta k zdravniku, ki je ugotovil, da je jezik težko poškodovan in da bo treba precej časa, da popolnoma ozdravi.

«Tango plešem bolje, toda pri charlestonu delam veliko lepšo figuro.»

Ne mučite svoje dece z ribjim oljem.
Namesto ribjega olja dajte svoji deci

JEMALT

ki poseduje zelo prijeten okus in vonj, a deca ga jemlje z največjim užitkom kot kako slaščico. Dobiva se v vseh lekarnah v malih omotih po Din 25.— in velikih omotih po Din 42.—.

Sneg v Jeruzalemu

Povsod v Levantu divjaj zadnje tedne močni viharji s snežnimi meteži. V Aleksandriji je v petek prvič po 30 letih zapadel sneg. Snežilo je več ur. V Libanonu imajo 4 metre snega. Reka Jordan jn narasla in preplavila most pri Allenbyju, ki tvori zvezo med vzhodno in zapadno Palestino. Promet med mesti Beirut in Damask ter med Haifo in Beirutom je popolnoma prekinjen. Tudi Jeruzalem pokriva debela snežna plast in pravijo, da še ni izgledov, da bi se vremenske prilike omilile.

Dva boljševiška voditelja:
Zinovjev (zgoraj) in Kamenov sta bila po nekih vesteh ponovno aretirana na Stalinov ukaz, češ da sta vršila propagando za opozicijonalno strujo Trockega.

Obregonov morilec ustreljen

V soboto zjutraj so v Mehiki usmrtili na smrt obsojenega morilca državnega prezidenta Obregona, risarja Leona Torala. Izdihnil je z besedami: «Naj živi Kristus, naš kralj!» Hoteli so mu zavezati oči, a on je odklonil ruto. Takoj po salvi je izdihnil.

Umor kot posledica bračne pogodbe

Policija v San Franciscu je aretirala nekega trgovca, ki je umoril svojo ženo Pred sodniki je morilec izjavil, da mu daje do čina, katerega je zagrešil, pravico njegova bračna pogodba. Preden sta se trgovec in njegova žrtev vzela, sta namreč podpisala sporazum, v katerem je drug drugemu dovolil umoriti tistega, ki prelomi zakon z nezvestobo. Trgovec se brani, da se je z umorom svoje žene samo poslužil pravice, ki mu je pristojala. Vendar pa je jasno, da sodišče, ki ima opraviti z zločincem, ne bo priznalo ne pogodbe, ne njenih posebnih «pravic».

»Srečenosni opal«

Neka londonska draguljarna je prejela te dni iz Avstralije krasen črn opal, ki ga smatrajo za najlepšega in največjega med vsemi Dolg je šest in četrt centimetra, širok pet centimetrov in tehta čez 232 karatov. Na zunaj nalikuje obliki pasje glave. Kdaj so ta dragoceni kamen izkopali — vreden je 10.000 funtov — ni znano, vsekakor pa pred več leti, ker edini rudnik v Avstraliji in na svetu sploh, ki daje prave črne opale, je že tako izčrpan, da so najdbe tako velikih in lepih kamnov dandanes izključene. V Avstraliji gre govorica, da prinašajo črni opali srečo.

J. Župančič:

Cirkus Mamolata

Bilo je točno opoldne začetkom predpusta leta 194°, ko je odbor ljubljanskega »Zoa« zapuščal svojo reprezentančno palačo v Tivoliju, kjer je bila tudi ena izmed največjih dvoran velike Ljubljane. Gospodje odborniki so se še na stopnišču živahno razgovarjali, si prijateljsko segali v roke, nato pa so sedli v avte, ki so jih razpeljali na vse strani.

Ljubljanska popoldnevnik »Slovenski Narod« pa je o dopoldanski seji že poročal pod naslovom:

Novosti iz našega »Zoa«

ZVERINE V MASKAH

— in to z uvodom:

Današnji sklep ljubljanskega »Zoa« je nekaj nad vse zanimivega. Prirediti hočejo maskaradO, na kateri nastopajo samo maskirane živali vseh spolov in kategorij.

Itd. . . . itd. . . .

★

To je bilo med ljubljansko publiko vrvenja in drvenja, odkar je časopisje pričelo servirati podrobnosti o živalski maškaradi. Že ugled je zahteval, da ne ostane izmed reprezentativnih krogov nihče doma, veseljaki pa so si obetali, da bodo prišli, kar se tiče zabave, na svoj račun. Ta si je pripravljal masko kamele, oni je bil dal v delo obleko za mačka, njegova milostljiva pa je hotela biti fletkana mucika.

»Ali ste že slišali? Gospod ravnatelj je naročil »krokarja« . . . . tako so čebljale Ljubljančanke pri čaju.

Zadnje dneve je vse samo tuhtalo kako bi se dalo sestaviti čim bolj originalno masko ali pa skupino.

Tudi slavni odbor »Zoa« je sklenil, da nastopi sam v posebni skupini: «Iz džungle«.

Maskaradnemu odboru so pričele dežovati prijave za skupine. Priglasil se je tudi cirkus »Mamolata«, ki bo nastopil z dresiranim medvedom in potrebnim spremstvom.

★

Napeto pričakovani večer je prišel. Že pri vstopu v razsvetljeno poslopje se je pokazala živahna šarenost, ki je objemala vse prostore. Bili so podeljeni na posamezne oddelke, določene za najrazličnejše vrste živali. V kotičku za povodne živali je bil bar. Stranska dvorana je bila spremenjena v pragozd — tam je bila kavarna.

Godba je bila vsa v ptičjih kostumih dirigent v obleki črnega in vitkega kora. Številna publika »v civilu«, ki je zasedla galerije, se je divila originalnim zverem, prihajajočim v dvorano. O pol devetih je udarila godba svečan tuš in v dvorano je vkorakala džungla: odbor »Zoa«. Predsednik je bil oblečen v kralja živali in je tičal v krasnem levjem kožuhu.

Nato pa se je tako razvilo kurentovsko rajanje. Zverine so bile radostne in tako prijateljsko razpoložene, kot samo nekdaj v paradižu. Povsod je vladala najčistejša ljubezen. Poleg ljubke zakljice je stopical prekanjen lisjak, štorklja je dvorila žabi . . . Flirt in veseljačenje v vseh kotih in paviljonih. Ptičji orkester pa je igral tako navdušeno, kot bi bila čukova gostija.

Med tem pa so se v stranskem poslopju zbirali člani skupine potujočega cirkusa »Mamolata«. Vsi so bili že zbrani, manjkalo je le še glavnega predstavitelja — dresirani medved Tedaj pa plane v garderobo reditelj Branko in zakliče: Stanko vas pa je imenitno potegnil. Kujon je že v dvorani in kaj veličastno dvori zali volkulji.

»Ta medvedji Stane!« — »To mu zagodemu, izdajalcu!« so se strnili vsi v soglasno obsodbo.

»Kar nanj navalimo!« predlaga nekdo izmed krotilcev, »pa ga zajamemo sredi dvorane, bo špas še večji!« Seveda je vsa mlada družba — maturantje V. državne gimnazije — njegov predlog takoj sprejela.

Trenutek kasneje se je pomikal sprevod v dvorano. Štirje krotilci, nekaj piskačev in bobnarjev — cirkuška muzika— nekaj ljudskih opic, na čelu vsem pa cirkuški ravnatelj z dolgim bičem in pištolo.

»Na top cirkusa Mamolata!« se je nzaslišal glas reditelja Branka. Dvorana se je na sredi spraznila, kjer so napravili prostor nastopajoči družbi.

S strelom iz pištole in glasnim krikom je zdevila cirkuška družba na medveda, ki se je hotel tisti hip s svojo volkuljo pomešati v gnečo. Pa že ni utegnil pobegniti. Obstopili so ga krotilci, eden izmed njih mu je po bliskovo vrgel okrog vratu jermen. Medved je bil ujet Usnjati ovratnik je imel štiri povodce, vsakega je pograbil po en krotilec. Postavili so se navzkriž in so nategnili vrvi, da se ni mogla zver nikamor več ganiti. Cirkuška godba je zaigrala: udarili so bobni in činele, zapiskale so piščali, začul se je ravnateljev ukazujoči glas: »Ajde, igraj! . . .« Cirkuško osobje in živali so prešle v figuriran ples. le medved se ni premaknil Tedajci pa so pograbili krotilci za palice in biče.

»Igraj, medo!« se je začulo ravnateljevo rezko povelje. Pod palicami krotilcev se je težka žival le premaknila.

Cirkuška muzika je prešla v hitrejši tempo, medved pa se ni zmenil za živahnejši ritem. Krotilci so ga zato še močneje pobožali s svojimi drogovi po lenem vampu. Zverino je to seveda razkačilo, da je votlo zabrundal. Cirkuškemu osobju pa medvedov protest ni šel seveda nič do živega še dobro se jim je zdelo, da ga tako imenitno — markira. Ples bi moral očividno preiti v še hitrejši tempo, saj ostalo osobje se je z električno naglico vrtilo okrog medveda, ki pa je brezbrižno in uporno prestopal le vsled ponovnih udarcev, s katerimi ga niso njegovi krotilci prav nič štedili.

Ko so piščalkarji in bobnarji prehajali v ritem ljudožrske narodne himne, se je glasilo ravnateljevo povelje: »Na roke!« Kosmatinec pa se ni spomnil svoje dolžnosti, in se ni prav nič zmenil za govor na skušnjah »Blamaža je neizogibna« si mislijo krotilci in ravnatelj, zato udarjajo še bolj brez usmiljenja po uporniku. Udarci so ga oči-

Pred sodniki

Krvava svatba

Lani 30 septembra je bila svatba pri posestniku Tonetu P. v Črnem grobu. Tone je povabil tudi svojega sorodnika Lojzeta, kateri se je odzval in prišel na svatovanje ponoči okoli 21 ure. Lojze je pripeljal s seboj prijatelja Franceta. Ko sta prišla blizu ženinove hiše, sta naletela na večjo družbo fantov in opazila, da ima Berčičev Tone nekaj blestečega v svoji desnici. Lojze si je takoj mislil, da ima fant odprt nož, ukazal mu je, naj pokaže, kaj ima v roki, fant pa ni hotel. Gruča fantov je jela pritiskati na oba; obkolila ju je. Nekdo je vrgel proti njima porcelanasto skledico za kavo, ki pa ni nikogar zadela. Že naslednji trenutek je začutil Lojze, da je zaboden. Slekel je suknjič, da bi France pogledal, kakšno rano ima, med tem pa je dobil še en sunek z nožem.

Tone B. bo zdaj pač miroval. Moral se je zagovarjati pred kazenskim senatom, obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe. Ta ječa bo poostrena s posti in trdim ležiščem.

Premetena krovca

Predsednik: »No Tone in Stane, vidva sta kleparja, kajne?«

Tone: »Seveda sva, zato sva pa tako nesrečna, da naju dolžé, da sva kradla pločevino.«

Predsednik: »Leta 1927 je napravil vaš mojster France iz Tržiča pogodbo z bohinjskim župnikom, da bo pokril podružno cerkev sv. Neže. Vidva sta zahtevala višjo plačo. Ker nista plače dobila, sta pa kar sama vzela pločevinaste plošče, katere so bile cerkvena last?«

Oba obtoženca: »Mojster nama je tako svetoval.«

Predsednik: »Ta je pa iz trte zvita. Bosta pa vsak 6 tednov pri nas ostala in malo pregledala strehe in žlebe, če dobro vodo drže!«

Najstarejša parketarska tvrdka

FERDO PRIMOŽIČ, LJUBLJANA

Trnovski pristan 4

se priporoča za dobavo in polaganje vsakovrstnih parket-deščic, kakor tudi za popravila in struženje starih podov. 2728

Velika maškarada na pustni torek

v vseh prostorih restavracije LJUBLJANSKI DVOR. — Vstop prost. 2731

MAKULATURNEGA PAPIRJA

Za trgovce, za obrtnike, za peke, za mesarje, za industrijo

večja množina

na razpolago po ugodni ceni

Naslov pove uprava »Jutra«.

Zakaj se zadovoljite s drugimi izdelki, ki so baje »ravno tako dobri«, ako morete vendar povsod dobiti pravi original

MERIMA MILO

Trebušne pasove

(Hüftform)

vsel. vrst po meri priporoča A. HUTTER Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11/II. poleg sodnije. 2604-a

Iščem za takoj

snažen, opremljen

kabinet.

Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod „Kabinet" 749 a

Zahvala.

Ob prezgodnji in bridki izgubi našega dobrega, skrbnega soproga, očeta, starega očeta in brata

Jožeta Čeča

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam na katerikoli način lajšali našo neizmerno bol. Zahvaljujemo se rudniškemu ravnatelju gosp. Drolcu za izkazano naklonjenost, gosp. zdravniku dr. Arnšeku, gosp. župniku iz Dola, gosp. Dirmayerju, rudniški godbi, kakor tudi gosp. Kozmusu za njegov lep poslovilni nagrobni govor.

Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem vencev in šopkov, vsem, ki so z nami sočustvovali kot tudi vsem, ki so pokojnika v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Hrastnik, dne 11. februarja 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zahvala. 2764 a

Za premnoge dokaze odkritosrčnega sočutja, kakor tudi za prelepe zadnje pozdrave, izražene v ljubkem cvetju, ob izgubi našega nepozabnega soproga, papana, starega papana in deda, gospoda

Johanna grofa Paumgarten Hohenschwangau Erbach

se vsi tem potom najglobje zahvaljujemo.

Dolžnost nas veže, zahvaliti se predvsem g. zdravniku dr. Ludvigu Zalarju za mnogoleten požrtvovalen trud blagopokojnemu podaljšati življenje in gremiju trgovcev za izredne izraze sočustvovanja.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1929.

Mary grofica Paumgarten Hohenschwangau Erbach roj. Valenta pl. Marchthurn

Pridite na 2589-a

Lipski pomladni velesejem 1929

Pričetek 3. marca

splošni uvodni velesejem . . . od 3 do 9 marca
veliki tehnični in strojni velesejem . . . . . od 3. do 13. marca
tekstilni velesejem . . . . . od 3. do 7 marca
čevljarski in usnjarski velesejem od 3. do marca

Vsa pojasnila dobite pri:

častnem zastopstvu za ljubljanski okraj STEGU, Ljubljana, Gledališka ul. 8/II., tel 2925

častnem zastopstvu za mariborski okraj dr. Leo Schleichenbauer, Maribor Trg Svobode 3

FEBRUAR 15 OTVORITEV

novih tečajev francoščine, italijanščine, nemščine, angleščine in zasebne lekcije

Šola za jezike po METODI BERLITZ

Kralja Petra trg 8

Drva

za kurjavo (odpadki od žage) v vsaki množini se dobe pri

IVAN ŠIŠKA

parna žaga in tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 2737-a

Mali oglasi so najboljša reklama!

ADRIA FIUME

REDNA TEDENSKA PLOVIDBA

NAJMODERNIŠE VEČJENI NOVI MOTORNI PARNIKI

Za informacije in predhiležbe prostorov se trbea obrniti na Centralo na Reki, ali pa na Agencijo »Lloyd Triestino« in na Agencijo »Cosulich« ter na katerikoli bodi potniški urad 46-a

Dobro izvežban mlad manufakturist na dobro izloženem izložbenem mestu

dobi mesto

ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika, v veliki manufakturni trgovini. Ponudbe na upravo „Jutra" Maribor od izvežbanega manufakturista" 2692-a

vidno boleč. Zvijal se je in tulil na vse pretege, pa se ni smenil nihče za to.

»Na roke« se je zaslišalo med udarci ponovno povelje . . . tedajci pa! — Tedajci pa se je zverina uprla: »Pustite me! Kaj hočete od mene?!? Ne bijte me vendar! . . .«

Medved je z obema šapama zgrabil za svojo debelo glavo iz papir-mašeja in si jo potegnil z vratu.

Tedajci! . . .

Tedajci pa se je ustavil ves cirkus, kakor bi ga zavrla nevidna sila. Pred zaprepaščenimi cirkuzarji se je penil od jeze v vlogi skalpiranega medveda sam katehet V. državne gimnazije, dr. Kljukec . . .

»Mamolata« pa se je razletela na vse strani kakor d aje treščilo vanjo. »Mamolatarji« so zdevili proti izhodu, kjer se je tisti hip prikazal ves upehan — dezerterski, a pravi medved-Stanko.

•

— »Gospodinja me ni pustila na maškarado in me je celo doma zaklenila. Popoldne se je oglasil pri njej dr. Kljukec, ki jo je prepričal, da se dijaku nikakor ne spodobi kazanje v — medvedji koži« se je kasneje opravičeval Starko zaprepaščenim »Mamolatarjem«.

Zahvala.

Vsem, ki so izkazali zadnjo čast naši nadvse ljubljeni mamici, stari mamici tašči in teti, gospe

Frančiški Novak

posestnici

na njeni zadnji poti, se prisrčno zahvaljujemo.

Zlasti se čutimo dolžne zahvaliti se preč. duhovščini, cenjenemu učiteljstvu, učenkam II. dekl. meščanske šole, uradništvu OUZD, zastopnikom Gasilnega društva ter vsem darovalcem vencev in cvetja.

Iskrena zahvala vsem sosedom, znancem in prijateljem za njih požrtvovalnost in ljubezen do rajnice.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1929. 2736

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Žalujoči ostali.

V globoki neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naš iskreno ljubljeni soprog, predobri oče, brat, svak in stric, gospod

Ivan Blatnik

gostilničar in posestnik

v soboto, dne 9. februarja 1929 ob 3. uri zjutraj v 43. letu starosti, po dolgi mučni bolezni za vedno zapustil.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 11. februarja ob 10. uri predpoldne na farno pokopališče na Vranskem.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ločica - Vransko, dne 9. februarja 1929.

REZIKA BLATNIK, soproga. IVANKA, hčerka. Ostali sorodniki.

2732

Potrti najglobje žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni, srčno dobri soprog in oče, oz. brat, zet in svak, gospod

Robert v. Hollegha

nemško-avstrijski deželnovladni nadkomisar v Velikovcu

bil včeraj, v petek 8. februarja 1929, v 44. letu svoje starosti, ob 6. uri zvečer po kratki, mučni bolezni odpoklican v boljše življenje.

Zemske ostanke predragega pokojnika smo spremili v nedeljo 10. februarja t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kirchgasse 53, na mestno pokopališče in jih položili k večnemu počitku.

Velikovec (Völkermarkt), 11. februarja 1929.

Lina pl. Hollegha roj. Wranitzky, soproga. Traute pl. Hollegha, hčerka.
Dr. Hans pl. Hollegha, Dr. Karl pl. Hollegha, Walter pl. Hollegha, bratje.
Mici Khistler, Marta Krisper, Ani Hudovernig, sestre.
Vsi ostali sorodniki.

V imenu svoje sestre Frančiške poročene Rückauf in brata Dragotina Čeplaka naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nepozabna mama, stara mama ozir. tašča itd. gospa

Uršula Čeplak

danes ponoči, previden s tolažili sv. vere, v 81. letu bogoudno preminila.

Pogreb blagopokojne se vrši v Gornjem Gradu v torek, dne 12. februarja 1929 ob 15. uri.

Na Golniku, dne 11. februarja 1929.

FRANC ČEPLAK.

Umrla nam je po daljšem trpljenju naša nadvse ljubljena, predobra mamica, stara mamica, sestra, teta, tašča in svakinja, gospa

Marija Debelak

vdova po direktorju pošte in telegrafa, imetiteljica reda sv. Save IV. stopnje itd.

Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Kolodvorska ulica 34 na pokopališče k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja!

V Ljubljani, dne 11. februarja 1929.

Žalujoči otroci: JANKO, MILUTIN, DARINKA in MIROSLAVA ter ostali sorodniki. 2735

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Michel Zévaco: 49

V kremplјih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Nato je pomolil pergamen Favsti in rekel, ne da bi jo pogledal: »Evo listine, gospa. Oprostite mi nepremišljenost, zaradi katere bi jo bili skoro izgubili.«

»Kaj, gospod vitez!« je vzkliknila Favsta. »Mar je ne mislite ohraniti zase?... Ta listina ima za vas prav toliko vrednosti kakor za nas. Vso Francijo in Španijo ste preromali, da se je polastite. Ali se vam ne zdi, da je prilika edinstvena in da se lahko okoristite z njo, ne da bi se pregrešili zoper zakone viteštva, ki so tako sveti?«

»Listino sem zahteval za vas, gospa.« se je naježil Pardaillan. »Moja dolžnost je, da jo predam v vaše roke. Ako me smatrate za zmožnega, da storim, kar ste pravkar naznačili, je to nezaslužena žalitev.«

»Ne daj Bog.« je rekla Favsta, »da bi žalila poslednjega paladina, ki živi na svetu!... Hotela sem vas le opozoriti, da ne bo take prilike nikoli več. Kako mislite potlej izpolniti obljubo, ki ste jo dali Henriku Navarskemu?«

»Gospa,« je preprosto odvrnil Pardaillan, »povedal sem vam že, da bom čakal, dokler mi svojevoljno ne daste pergamena.«

Favsta ni rekla ničesar. Vzela je listino in se zamislila.

»Gospa.« se je zdajci oglasil Espinosa, »porok sem vam, da lahko s spremstvom vred svobodno odidete iz Alcazarja.«

»Gospod veliki inkvizitor,« je resnobno rekel Pardaillan, »pridobili ste si pravico do moje hvaležnosti. Verujte mi, da to ni prazna beseda.«

»Vem,« je odvrnil Espinosa enako resnobno. »In to mi je tem dražje, ker bi vas tudi sam rad nekaj prosil.«

»Aha!« je pomislil Pardaillan. »Odtod velikodušje! Nu, ljubše mi je; nerad bi ostal dolžnik tega mrkega, skrivnostnega človeka... Če je izpolnitev vaše želje samo na meni,« je nadaljeval na glas, »tedaj vam ustrežem enako drage volje, kakor ste vi ugodili mojim željam.«

Espinosa je pokimal z glavo:

»Pred vsem bi vam rad dokazal, gospod vitez, da sem izpolnil vaši želji samo iz spoštovanja do vas, nikakor pa ne iz strahu, kakor bi utegnili misliti.«

»Izvolite.« je vljudno dejal Pardaillan.

Ne da bi se ganil z mesta, je Espinosa s stopalom sprožil nevidno vzmet — in glej, knjižnica se je zavrtila okoli svoje osi ter odkrila pogled v prostorno dvorano, kjer je nepremično stala vrsta vojnikov, oboroženih s pištolami in arkebuzami ter pripravljenih, da sprožijo na prvo povelje.

»Dvajset mož in en oficir!« je pomembno rekel Espinosa.

»Brr!« je pomislil Pardaillan. »In meni bedaku se je že zdelo, da se je tiger izpremenil v nedolžno jagnje!«

»To ni veliko.« je resno dejal Espinosa, »a pokazati vam hočem nekaj boljšega.«

Na njegovo znamenje so se vojniki razstopili na desno in levo, tako da je nastal v sredi prazen prostor. Oficir je stopil k vratom na koncu te ulice in jih odprl na stežaj. Vitez je zagledal širok hodnik, ki je bil ves zaseden po oborožencih.

»Sto mož!« je rekel Espinosa.

»Joj meni!« je pomislil vitez, čeprav je ostal njegov obraz brezčuten.

»Spremstvo gospe princese Favste!« je rezko ukazal Espinosa.

Favsta, mirna kakor zmerom, je samo gledala in poslušala.

Pardaillan se je malomarno naslonil na vrata, skozi katera je bil vstopil. Obraz mu je sijal od ponosa spričo teh silnih priprav, ukrenjenih zoper njega edinega...

»Nisem še mrtev!« je dejal sam pri sebi, »in tudi ne prvikrat v takem položaju!«

Espinosa je menda napak razumel smehljaj, ki je ob tej misli zaigral na Pardaillanovih ustnicah.

»Ali bi hoteli odpreti vrata, ki slonite na njih, gospod de Pardaillan?« je rekel s pohlevnim glasom.

Pardaillan mu je molče ustregel. Za vrati je bila železna stena! Vsak umik je bil tod nemogoč.

»Da bi jih kuga!« je zamrmral Pardaillan.

Nehote se je ozrl proti oknu. A komaj je okrenil glavo, je nekaj zaropotalo in sobo je napolnila poltema.

Espinosa je mignil z roko. Eden izmed menihov je odprl okno: tudi ta izhod je bil zagrajen z železno zaveso!

»Vraga!« se je na tihem ujezil Pardaillan. »Najrajši bi ga pri tej priči zadavil.«

A tedajci so se pojavili na hodniku Chalabre, Montsery in Sainte-Maline.

»Gospa.« je dejal Espinosa, »evo vašega spremstva. Svobodni ste.«

»Do svidenja, vitez.« je rekla Favsta brez vidnega razburjenja.

»Do svidenja, gospa.« je odvrnil Pardaillan, gledaje ji v obraz.

Naročila in vse dopise tičoče se malih oglasov je poslati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je uplačati obenem z naročilom, su cer se oglasi ne priobčujo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva vsaka beseda 50 par — Najmanjši znesek Din 5·— Pristojbina za šifro Din 3·—

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja vsaka beseda Din 1·— Najmanjši znesek Din 10·— Pristojbina za šifro Din 5·—

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.—. Za naslove kličite telef. štev. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. štev. 3203.

Službe dobi

Kot hišnika
ki bi za stanovanje in razsvetljavo opravljal hišna dela, sprejmemo starejši zakonski par brez otrok. Vpoštevajo se le trezni in zanesljivi reflektanti. Več ustmeno. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Hišnik«. 3061

Zobotehniško praktikantinjo
iščem za Logatec. Ponudbe s prepisi spričeval je takoj poslati na naslov: Albina Forster, zobni atelje v Logatcu. 2860

Preddelavka
inteligentna, starejša, dobro izurjena v cehtanju in pakovanju kemičnih specialitet, dobi takoj mesto. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Kemična tovarna«. 2916

Korespondente (inje)
z znanjem stenografije, slovenskega, srbohrv. in nemškega jezika, z daljšo prakso, išče industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod »Korespondent« na oglasni oddelek »Jutra«. 3088

Kot gospodinjo
išče hotel-pension »Royal« v Opatiji (Abbazzia) izobraženo gdč., zdravo, zanesljivo in zelo strogo, ki ee popolnoma razume v vodstvu pensiona. — Vešča mora biti perfektno nemškega jezika in korespondence. Prednost imajo take, ki znajo več jezikov. Ponudbe poslati na gornji naslov. 3092

Kuharica in sluga
za obitelj v Beogradu ev. zakonca brez otrok, ki sta vešča domačih del, naj pošljeta svoje ponudbe na naslov: Münch, Beograd, Topličin venac 4. 3094

Pozor, brezposelni!
Inteligentnega delavca, skrajno zanesljivega in treznega, lepega vedenja plemenega, nad 24 let starega iz Ljubljane ali predmestja, ki zna vsaj deloma tudi nemški jezik, sprejmem za stalno specijalno delo — Lastnoročno pisane prijave z navedbo osebnih podatkov, dosedanjega zaposlenja in naslova je nujno vložiti na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Marljiv monter«. 2571

Vajenca
za trgovino z mešanim blagom, s primerno šolsko izobrazbo sprejme Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sav. dolini. 3091

Kroj. vajenca
sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3070

Kroj. pomočnik
dobro izurjen v velikih kosih, dobi službo. Rozman, Spodnja Šiška, Slovenska cesta. 3060

Trgovski pomočnik
kolonialist, ne čez 30 let star, kateri bi v začetku bil kot pomoč šefu ter potem kot vodja podružnice, se s 1 ali 15. februarjem sprejme. — Kavcije zmožni imajo prednost. Ponudbe z navedbo razpoložljivega kapitala in dosedanjega delovanja naj se pošljejo pod značko »Dobra eksistenca« na anončno ekspedicijo Hinko Sax, Maribor. 3086

Kuharico
samostojno, pridno, čedno, sprejme takoj francoski konzulat v Ljubljani Beethovnova 4/III 2828

Mesar. vajenca
poštenih staršev sprejmem Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2808

Pletiljko
dobro moč, ki je vajena na žakard motorni stroj, takoj proti dobri plači sprejmem za stalno. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Izurjena takoj« 3077

Gospodinjo
ki zna kuhati in šivati rabim k bolni ženi. Vdove brez otrok niso izključene. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3018

Služkinjo
pridno snažno staro 20—30 let z dobrimi spričevali sprejmem. Znati mora kuhati in opravljati vsa gospodinjska dela. K družini z dvema otrokoma ki ima poleg tudi postrežnico. Naslov v ogl. oddelku Jutra 2939

Trgovskega učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme manufakturna trgovina Jos. Ogoreutz, Novo mesto. 2986

Miček Tiček

piše in riše Ksenija Prunkova.

18.

Stopil je do mežnarije, zlezel čez prag in je je zagledal strica. Sedel je za mizo pred polno skledo češpljeve kaše in se kislo držal. Kar je Miček pomnil, se je stric Matije kislo držal. Kajti gospodinjila mu je mila Jera. Miček je stopil do strica — tri ure je hodil od praga do mize — in ga je poklical. A glasek je bil ves šibak od utrujenosti.

Večja trgovina
z mešanim blagom na deželi sprejme učenca s primerno predizobrazbo iz boljše hiše Ponudbe pod »Učenec 17« na oglasni oddelek Jutra 2985

Trgovski pomočnik
vojaščine prost, agilen, vešč knjigovodstva če mogoče tudi strojepisja, dobi takoj službo v trgovini mešanega blaga v večjem mestu Slovenije. Ponudbe pod šifro »Dobra moč 156« na oglasni oddelek Jutra 2989

Učenko za štepanje
v čevljarsk obrti pridno, do 16 let staro z dobro šolsko izobrazbo sprejmem s stanovanjem in hrano v hiši. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2910

Mesarskega vajenca
poštenega, sprejme takoj Maks Roje, mesar in prekajevalec, Kamnik, Šutna št. 12. 3119

Blagajničarko
energično, za radio trgovino sprejmemo. One s primerno kavcijo imajo prednost. Ponudbe pod značko »Stalna« na oglasni oddelek »Jutra«. 3121

Šivilj. pomočnico
sprejme takoj Marija Kremelj, Kodeljevo št. 18 (pri Mladinskem domu). 3113

Opekarskega akordanta
za izdelovanje strojne zidne opeke potrebuje srednjevelika opekarna. Potrebno nekaj kavcije. Ponudbe s ceno za zidno in strešno opeko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Akordant«. 3134

Trgovski potniki

Potnika
manufakturne stroke, za obisk privatnih strank za Maribor in okolico išče dobro vpeljana tvrdka — Dober zaslužek zasiguran. Pismene ponudbe na upravo »Jutra« v Mariboru pod šifro »Potnik«. 2617

Trgovski potnik
dobro vpeljan v Posavju — želi k svoji agenturi še druga zastopstva — Interesenti naj pošljejo ponudbe pod šifro »Zvišan promet« na oglasni oddelek »Jutra«. 2923

Mesto trg. potnika
ali zastopnika katerekoli stroke prevzame dobro vpeljan mlad trgovec, ki je že potoval. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Agilen in soliden«. 3122

Potnike
prvovrstne in zanesljive, za obisk privatnih strank v Ljubljani sprejmemo. Provizija in fiksum. Prednost imajo uvedeni manufakturisti. Obširne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Manufaktura na obroke«. 3124

Zaslužek

Izurjena šivilja
gre na dom po 25 Din dnevno. Šiva obleke in perilo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Izurjena«. 3069

Pouk

Šoferska šola
oblastveno koncesijonirana Camernik Ljubljana Dunajska 36 Telefon 2236 Permanentni tečaji za vse 251

Metoda Berlitz
Pouk francoščine, angleščine, italijanščine, nemščine itd. po profesorjih dotičnih dežel. Vsak profesor poučuje ed nole v svoji materinščini. Prijave samo na Kralja Petra trgu št. 8/I 201

Službe išče

Steklar. pomočnik
dosedaj nameščen kot skladiščnik in steklorezec pri večji tvrdki, želi službo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Steklorezec«. 3105

Trgovec
v najagilnejših letih, prvovrsten prodajalec v manufakturni ali špecerijski stroki, želi mesta do prvega marca. Prevzame mesto potnika poslovodje ali skladiščnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pošten, trezen in agilen«. 2506

Katera gospa
bi vzela boljše dekle (siroto) kot pomoč v gospodinjstvu. Vajena je vsega gospodinjstva ter šivanja. Reflektira na lep postopek in stalno mesto. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Pridna 1929«. 3085

Absolvent
tehn. srednje šole, z nekaj mesecev prakse, priden in zanesljiv išče primerno službo. Cenjene dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dober konstrukter«. 2749

Trg. pomočnik
vsestransko verziran manufakturist in galanterist — spreten prodajalec vojaščine prost želi premeniti službo v Ljubljano ali kam drugam. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Štajerska metoda 1600«. 2524

Kontoristinja
z večletno prakso, izurjena v knjigovodstvu in v vseh pisarniških delih, perfektna v nemščini, želi premeniti službo. Cenj. ponudbe pod »Predvojna šola« na oglas. oddelek »Jutra«. 2903

Dekle z dežele
ki se želi izučiti kuhanja, se sprejme kot učenka v večjo in dobro gostilno v Ljubljani. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra kuharica«. 3026

Pisarniška moč
vsestransko verzirana — z večletno prakso in znanjem slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, samostojnega knjigovodstva in trg. korespondence, želi primernega mesta v kakem podjetju v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Izvežbana moč«. 3029

Trgovčev sin
iz ugledne hiše, mlad, vojaščine prost, izučen mešane stroke, išče mesta v mestu ali večji trgovini na deželi. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 2974

Prodajalka
z dežele, vajena v trgovini z mešanim blagom železnino želi spremeniti službo s 1. marcem ali prej. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »prodajalka z dežele«. 2922

Gospodična
dobra šivilja, išče mesta v boljši hiši k otrokom in za druga hišna dela. Gre v večji kraj na Gorenjsko ali Štajersko. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra šivilja«. 3030

Boljše dekle
želi mesta k otrokom ali obenem kot pomoč pri gospodinjstvu. Ponudbe na oglasni oddelek pod »Nemka«. 3117

Dekle
z letnimi spričevali želi službe. Razume vsa gospodinjska dela. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3108

Šivilja
pridna in poštena — išče službo. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestna 700«. 3125

Prodam

Lepa hišna vrata
iz trdega lesa, ugodno prodam. Na ogled med 12. in 14. uro na Poljanski c. št. 7/I. 3059

Puhasto perje
razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38 kg — Izkoristite priliko, dokler traja zaloga — L. Bropović, Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja. 189

Radio

Zvočnike 575
slušalke 96 retordetektor je 59 Din prodame z garancijo. Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 2827

Motorna vozila

Kdor prodaja ali kupuje AUTO
naj se obrne na naslov: Karol Camernik, Ljubljana, Dunajska cesta 36 Jugo Auto telefon 2236) in vpostje popis voza kakršnega želi prodati ali kupiti. Pri tem posredovanju se najbolj varujejo interesi prodajalca in kupca. 22

Motorno kolo
s prikolico kupim. Natančne ponudbe s ceno na Zv. Podgornik, Metlika. 3063

Vrednost

Poročne prstane
tanja za neveste in ženine nudi F. Čuden, Prešernova 36

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 8

Oblačila

Kožuh. plašč
ženski in razne čevlje poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 3098

Več različnih mask
potrebujem na posodo. Ponudbe s ceno in opisom na oglas. oddelek »Jutra« pod »Maska«. 3099

Svilene maske
elegantne kostume in domine posodim Bohoričeva št. 13. 3016

Več mask
posodi Lina Kuclar Tržaška cesta 11/II 2726

Svileno pierotko
prodam ali posodim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3111

V najem

Osebno pravico
za gostilno oddam po dogovoru. Naslov: postno ležeče Šmartno pri Litiji št. 217 2869

Izložbo
v sredini mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3116

Kapital

10.000 dam
tistemu, ki mi dobro prevede (prepiše) slovensko knjigo v nemščino. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Slovensko-nemško«. 2941

Državni dnevničar
z družino, trezen in pošten prosi za posojilo 2000 Din proti primernemu jamstvu. Vrnitev v manjših, rednih, mesečnih obrokih. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek pod značko »Usoda življenja« 2979

Posestva

Hišo
z najmanj 4 sobami in pritiklinami vzamem v najem v bližini Vodmata — proti zmerni najemnini. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 3058

Hiša s trgovino
na prometnem kraju naproda. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3057

Parcelo
kupim ob Dunajski cesti do Stadiona. Pismene ponudbe z navedbo cene in velikosti na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela 98« 2898

Hišo
v sredini mesta prodam. Naslov pove oglasni oddelek Jutra. 2992

Lepo trgovsko hišo
z lokalom in pekarijo na prometnem kraju prodam ali oddam v najem — Ponudbe pod »Trgovina 103« na oglasni oddelek J. 2984

Malhno posestvo
v bližini Šoštanj ke po taje prodam. Novo gospodarsko poslopje, zemljišča okroglo 2 orala. Pripravno za trgovino ali vsako obrt. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Galof, Šoštanj. 3090

Lep bukov gozd
4 orale velik, 3 km oddaljen od železniške postaje prodam. Pojasnila daje Stöhr, Varaždin, Frankopanska ulica 1. 3133

Kupim

Steklenice (balone)
od 31 dalje kupim vsako množino. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2833

Orehe
čista jedrca, lušč ne, kupujem v vsaki množini po najvišji dnevni ceni. Interesentje, ki jih imajo na prodaj, naj pošljejo takoj vzorce in naznanilo ceno na tvrdko 7 Cvilak, Slov. Bistrica, Slovenija 2942

Lokali

Špecerijo
z zalogo in inventarjem — radi bolezni takoj oddam. Potreben kapital 15—20 000 Din — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2774

Trgovino
z mešanim blagom na prometnem kraju staro in dobro vpeljano, z zalogo in inventarjem prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 3002

Stanovanja

Komfort. stanovanje
za dve odrasli osebi, v vili blizu Vrtače, oddam spomladi. Ponudbe pod značko »1250 mesečno« na oglasni oddelek »Jutra«. 3064

Dvoje stanovanj
enosobno ter dvo ali trisobno, suho, zračno, mirno, oddam Vselitev takoj ali pozneje. Autobus blizu. Ponudbe pod »Glince« na oglasni oddelek »Jutra« 3080

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam v Zg. Šiški št. 152. 3110

Stanovanje
sobe in kuhinje s pritiklinami takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 3120

Solnčno stanovanje
3 sob in pritiklin, elektrika in plin, nasproti opere oddam z majem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Din 1600«. 3114

Stanovanje
solnčno, tri ali štirisobno, s kopalnico in vsemi pritiklinami, v sredini mesta išče s 1. majem zakon ki par brez otrok. — Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Velike sobe«. 3123

Stanovanje
3—4 sob. z vsemi pritiklinami, po možnosti v sredini mesta išče boljša stranka brez otrok za 1. maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Brez otrok 43«. 3128

Dijaška stanovanja

Dijaka
sprejmem v bližini obrtne šole na stanovanje z vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3103

Dijaka
nižje iz obrt. šole sprejmem takoj na hrano in stanovanje. Naslov in ceno pove oglasni oddelek »Jutra«. 3071

Pridelki

Slavonsko seno
prvovrstno, brez šaša cukve i korova te pšenične zobene slame v kompletnih vagonima prodaje Josip Weiss, Zagreb, veletrgovina sjena i slame. Dvorničićeva ulica 6 Telefon 67—33, naslov za brzojave: Weiss 2790

Ajdovo moko
po 5 Din garantirano prist no od 25 kg naprej razpošilja Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko 251

Les

Mehkih drv
nad 200 metrov po 25 Din na mestu v gozdu. 1 uro nad Jesenicami naprodaj. Pojasnila daje A. Gosar, Plavški rovt nad Jesenicami, Gorenjsko. 3076

Drva
bukove in brastove odpadke od parketov dostavlja po ugk. ceni na dom parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom 38

Drva
suha in zdrava — lanjske sečnje kupimo 4—5 vagonov. Ponudbe pod »Drva« na oglasni oddelek »Jutra« 3112

Sobe

Opremljeno sobo
oddam takoj solidnemu gospodu ali solidni gospodični v Florijanski u. 31. 3100

Kot sostanovalca
sprejmem dijaka na stanovanje z vso oskrbo, v bližini realke in obrtne šole. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1633

Sostanovalca
sprejmem na Starem trgu št. 3/II, desno. 3095

Prazno sobo
z električno razsvetljavo, v centru mesta išče gospa, ki je ves dan odsotna. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Gospa«. 3054

Sobo
z 2 posteljama oddam 2 gospodoma ali gospodičnama s 1. marcem, event. tudi s hrano. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3075

Prazno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam sredi mesta (Filipov dvorec). Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3109

Sostanovalko
boljšo gospodično sprejmem s 15. ali 1. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3126

Sobo
oddam 2 gospodičnama. Cena 250 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 3127

Opremljeno sobo
elegantno, s strogo separiranim vhodom, centralna kurjava, elektr. razsvetljava, dvigalo etc., z razgledom na Miklošičevo cesto oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3131

Sostanovalca
takoj sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3132

Dva gospoda
sprejmem na stanovanje. — Vprašati v trafiki na Žabjaku št. 1. 3130

Prazno sobico
iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Navedba cene«. 3135

Dopisi

2 žand. podoficirja
izven Slovenije, 28 let stara, s 100.000 Din gotovine, bi želela znanja z dvema boljšima gospodičnama — Cenj. ponudbe po možnosti s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Leon in Mirko«. 3093

Starejša gdč.
želi dopisovati z inteligentnim gospodom, starim od 39—45 let. Reagira samo na neanonimen dopis na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ljubljana 1929«. — Lahko tudi v nemškem jeziku. 3097

Brinetka
temperamentna — pogreša dušo, ki stra tno ljubi! — Dopise v nemškem in slovenskem jeziku na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zigeunerblut« 3087

Mladenič
trgovec obrtnik in poštenik želi znanja z gospodično — njemu slično, radi ženitve. Samo resne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovec-obrtnik«. 3107

Seka
pozdravljena. Pripeljem se v sredo v Lj., kjer ostanem samo par ur. Pridi ob ob ½ 5. uri v kavarno Union. Zamurček. 3129

Glasbila

Klavir
prodam Maribor Krekova ul 14-III Schönherr 2958

Živali

Pes volčje pasme
ki sliši na ime »Mirko«, z znamko 2.9 se je izgubil. Oddatj ga je proti nagradi v Škrabčevi ulici štev 5. 3096

Psa volčje pasme
dobrega čuvaja, do 1 leta starega kupim. Ponudbe in ceno na Anton Polane, Radeče pri Zid. mostu 2977

Stroji

Lorenz-prevajalec
toka za polnjenje auto in radio baterij, 220 Volt, vrtilni tok, 0.8 Amper, 50 Period, 18 Volt enosmerni tok, 10 Amper skoraj nov, je poceni naprodaj v Celjski auto in strojni delavnici, Celje 2216

Lokomobilo
30 HP »Eterer« s stopničastim kuriščem v ako dobrem stanju kompletno radi nabave močnejšega stroja. Ponudbe pod »Takoj dobavljiva« na oglasni oddelek »Jutra« Ljubljana. 2838

Obrt

Tapetniška dela
izvršuje po zmernih cenah točno in solidno August Pavle, Vegova ulica 10. 2164

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibšer, Ljubljana, Sv. Petra cesta 53

Kam pa kam?

Na Glincah, v gostilni »Amerika«
danes v torek 12. t. m.
koncert s plesom
brez vstopnine.
Svira godb. dr. »Gradašča«
Ker burja, sneg in mraz motil je predpustni čas so maškare vse sklenile da v Ameriki na Glincah se bodo danes veselile 3115

Na pustni večer
bo v gostilni Turk izborna zabava. 3118

Veselica
na pustni torek v gostilni Reininghaus, Šiška. Začetek ob 18. uri. 3065

Razno

Preklic
Podpisani preklicujem vse žalitve, katere sem govoril o gdč. z Impolce, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Marija Smole-Zupan. 3084

Vsakovrstne tiskovine
izvršuje najhitreje, solidno in poceni
tiskarna »Jadran«
Sloven gradec.

Danes velika maškarada s plesom
v o prired SOKOL ŠIŠKA v dvorani R STAVRACIJE GOR. KOLODVOR
Začetek ob 8. uri zvečer — Maske se ... [illegible]

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 25. februarja t. l. ob 11. uri nabavo

motorne brizgalne.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, br. 1288/II. 2695-a

Samo iz originalne Jugobanat-patent-moke se dobiva najboljše pecivo!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.